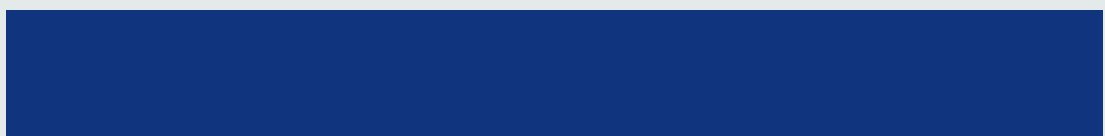

Toeristische draagkracht in de gemeente Bergen

Gemeente Bergen

Datum 14 januari 2026

Opdrachtgever: Gemeente Bergen

Contactpersoon: Judith van der Weerd

Nadere inlichtingen: Wouter Schepers; wouter.schepers@rigo.nl;

Projectnummer: P50770

RIGO is lid van de Vereniging voor Beleidsonderzoek (VBO) en gecertificeerd volgens ISO 9001:2015

WWW.RIGO.NL | DE RUIJTERKADE 112-C AMSTERDAM | IBAN NL 14 INGB 0002903851 | T 020 522 11 11
INFO@RIGO.NL | POSTBUS 2805 1000 CV AMSTERDAM | BTW NR NL 0092.84.461.B.01 | KVK 33227618

Inhoud

Inleiding	1
1.1 Onderzoekvragen	3
1.2 Onderzoeksmethode	3
1.3 Leeswijzer	5
2 Toeristische druk	6
2.1 Spreiding toeristische druk gemeente Bergen	6
2.2 Bezoekersintensiteit	8
2.3 Tussenconclusie	11
3 Aan toerisme gerelateerde leefbaarheid	12
3.1 Wat is leefbaarheid en waarom nemen we het mee?	12
3.2 Toeristische verhuur	12
3.3 Toeristische Voorzieningen	13
3.4 Overlast door toeristen	18
3.5 Veiligheidsbeleving	21
3.6 Samenleven in de kern	22
3.7 Overlast verkeer	22
3.8 Vervuiling	24
3.9 Overlast en ongenoegens op de kaart	26
3.10 Tussenconclusie	32
4 Totaaloordeel	34
4.1 Beoordeling kern	34
4.2 Winkels en horeca	34
4.3 Impact toerisme	35
4.4 Tussenconclusie	36
5 Conclusie	37
5.1 De toeristische draagkracht van de gemeente Bergen	37
5.2 Aanbevelingen	38
Bijlage 1 Toelichting schalen	41
Bijlage 2 Vragenlijst	43

Inleiding

Toerisme is belangrijk voor de gemeente Bergen en haar inwoners. Maar toerisme kan ook een behoorlijke invloed hebben op het dagelijks leven van bewoners van toeristische plaatsen. Bijvoorbeeld door de ervaren drukte. Om te onderzoeken of deze twee zaken in balans zijn, wordt in dit rapport gekeken naar de toeristische draagkracht. Met andere woorden: de toeristische druk die een buurt, wijk of kern kan dragen zonder dat het significant ten koste gaat van de leefbaarheid.

De gemeente Bergen stuurt al een aantal jaren via haar huisvestingsverordening op het begrenzen van toeristische verhuur. Zo mogen woningen¹ voor maximaal 63 nachten per jaar aan toeristen verhuurd worden. Verhuurders dienen hiervoor per keer dat de woning verhuurd wordt dat bij de gemeente te melden. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van het verplichte registratienummer.

De gemeente wil de in de verordening vastgelegde regels op dit terrein actualiseren. Om dit te kunnen doen, dient op basis van de Huisvestingswet nut, noodzaak en proportionaliteit te worden aangetoond. Op grond van de wet kan een gemeente op twee gronden ingrijpen in het recht van woningeigenaren om hun vastgoed toeristisch te verhuren: indien dit vastgoed onderdeel is van een schaars woningsegment, waardoor toeristische verhuur dus leidt tot verdringing van groepen woningzoekenden, of indien aangetoond kan worden dat toeristische verhuur leidt tot aantasting van de leefbaarheid, de aantasting van de openbare ruimte in het bijzonder. Gedacht kan worden aan parkeer- en afvaloverlast als gevolg van toeristische verhuur van panden.

We hebben geconstateerd dat een onderbouwing voor de volle breedte van de woningmarkt in de gemeente Bergen op basis van schaarste een ingewikkeld verhaal is, omdat toeristische verhuur in de gemeente Bergen niet zelden plaatsvindt in panden met een hoge WOZ-waarde. Een redeneerlijn waarbij gesteld wordt dat toeristische verhuur bijvoorbeeld leidt tot verdringing van woningzoekenden met lagere inkomens, is dan ook niet overal en altijd haalbaar. Bij de andere mogelijke grondslag voor regulering, de leefbaarheid, is vaak het probleem dat lastig is aan te tonen dat leefbaarheid en toeristische verhuur met elkaar van doen hebben, simpelweg omdat gemeenten niet beschikken over databestanden waar dit uit zou blijken. Om die reden onderzoeken we in dit rapport de toeristische draagkracht van de gemeente.

In het hier beschreven onderzoek brengen we zowel de **toeristische druk** en de **aan toeristische verhuur gerelateerde leefbaarheid** in beeld voor de gemeente. Hiervoor verzamelen we informatie uit zowel openbare en gemeentelijke databronnen als resultaten uit een enquête onder bewoners. Daarmee brengen we de stand van de toeristische druk en de ervaring van bewoners met de leefbaarheid in beeld.

Wanneer zowel sprake is van een hoge toeristische druk, als van een ongunstige aan toeristische verhuur gerelateerde leefbaarheid, kan men spreken van een onder druk staande **toeristische draagkracht**.

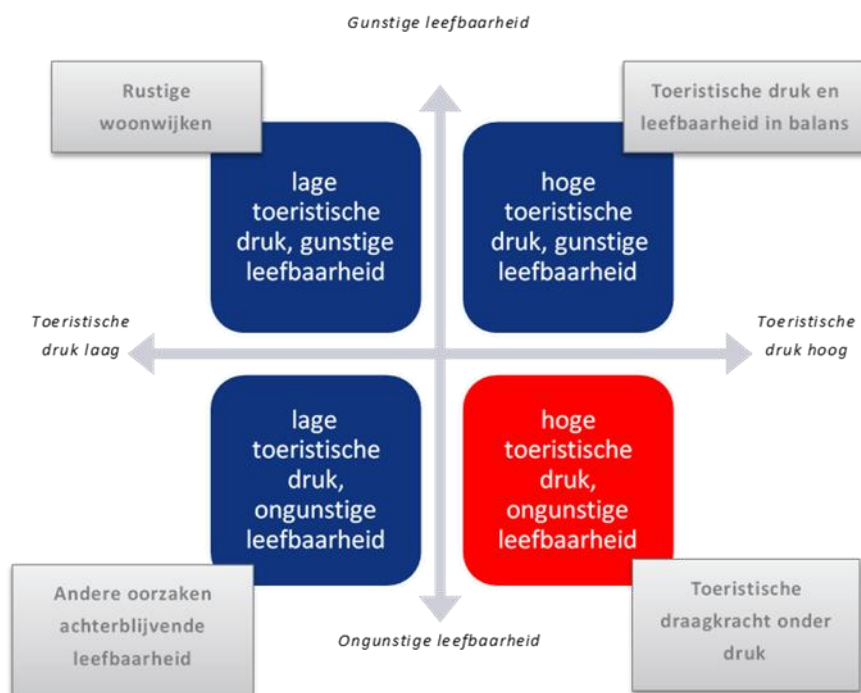
¹ De regels gelden enkel voor woningen met de bestemming Wonen.

Toeristische draagkracht

Toerisme kan een behoorlijke invloed hebben op fysieke en sociale aspecten van de woon- en leefomgeving en daarmee ook op het dagelijks leven van inwoners in een wijk of buurt. We spreken daarbij van de toeristische draagkracht van een wijk, oftewel de toeristische druk die een wijk kan dragen zonder dat het ten koste gaat van de leefbaarheid. Het zoeken is daarbij naar de juiste balans tussen toeristische druk en de impact daarvan op de leefbaarheid.

De toeristische draagkracht is gedefinieerd als de balans tussen de toeristische druk en de aan toeristische verhuur gerelateerde leefbaarheid.

Figuur 1: Model toeristische draagkracht.

Toeristische druk

De toeristische druk geeft inzicht in de omvang van toerisme en recreatie op een bepaalde bestemming. Hoe druk het is in een wijk heeft impact op de door bewoners ervaren leefbaarheid. Druk in de wijken ontstaat niet alleen door toeristen, maar ook door andere aanwezigen in de wijk. Denk bijvoorbeeld aan bezoek aan bewoners, pakketbezorgers of leveranciers van winkel- en horecavoorzieningen.

Een uitdaging bij het in beeld brengen van de toeristische druk is dan ook om de bijdrage van toeristen aan de druk op de openbare ruimte te onderscheiden van de druk die andere gebruikers veroorzaken. We gaan in dit onderzoek dan ook alleen uit van data die iets zeggen over het aanbod en gebruik van toeristische voorzieningen.

De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur maakt in haar rapport *Waardevol Toerisme*² onderscheid tussen drie aspecten van druk:

1. de verhouding tussen de aantallen bezoekers (recreanten en toeristen) en de aantallen inwoners op een bepaalde locatie, oftewel de intensiteit van toerisme en recreatie;

²

RLI (2019) *Waardevol Toerisme: Onze leefomgeving verdient het.*

2. de verhouding tussen aantallen bezoekers (recreanten en toeristen) en de oppervlakte van een bestemming, oftewel de dichtheid van toerisme en recreatie;
3. de manier waarop de toeristen de ruimte en de voorzieningen gebruiken en hoe zich dit verhoudt tot de lokale gebruiken en gewoonten, oftewel het gedrag van bezoekers.

In het onderzoek analyseren we de intensiteit, de dichtheid en consequenties van het gebruik van voorzieningen op de leefbaarheid van toerisme en recreatie. Dit doen we aan de hand van verschillende indicatoren. De keuze voor deze indicatoren is deels ingegeven door de beschikbare informatie.

Aan toerisme gerelateerde leefbaarheid

Naast de toeristische druk in de gemeente, toetsen we de ervaring van de leefbaarheid onder bewoners. De bezoekersintensiteit en -dichtheid kunnen zorgen voor toeristische druk in een wijk, maar dit gaat niet per definitie ten koste van de toeristische draagkracht van de wijkbuurt. Wanneer bewoners daarentegen een bepaalde vorm van overlast ervaren van bezoekers en volgens bewoners de leefbaarheid achteruitgaat, dan komt de toeristische draagkracht wel onder druk te staan.

Voor het begrip leefbaarheid hanteren we de definitie van de Leefbaarheidsmonitor: *van een leefbare buurt of wijk is sprake als de woonomgeving aansluit bij de wensen en behoeften van de bewoners*. De beleving van bewoners staat daarin centraal. In de Leefbaarheidsmonitor worden relevante thema's onderzocht, zoals sociale cohesie, veiligheid en overlast en het voorzieningenniveau.

We onderzoeken aan de hand van een enquête of de leefbaarheid onder druk staat door aan toerisme gerelateerde activiteiten, zoals toeristische verhuur. Er wordt daarbij zo goed als mogelijk onderscheid gemaakt tussen de gevolgen van de aanwezigheid van dagtoeristen enerzijds en van verblijfstoeristen en toeristische verhuur anderzijds. In dit onderzoek is het ons om het laatste te doen.

1.1 Onderzoeksvragen

De hoofdvraag die we in dit rapport beantwoorden is:

Hoe is het gesteld met de toeristische draagkracht in de gemeente Bergen?

Hiervoor beantwoorden we de volgende deelvragen:

- Hoe hoog is de toeristische druk in de kernen van de gemeente Bergen?
- Hoe is het gesteld met de (aan toeristische verhuur gerelateerde) leefbaarheid in de kernen van de gemeente Bergen?

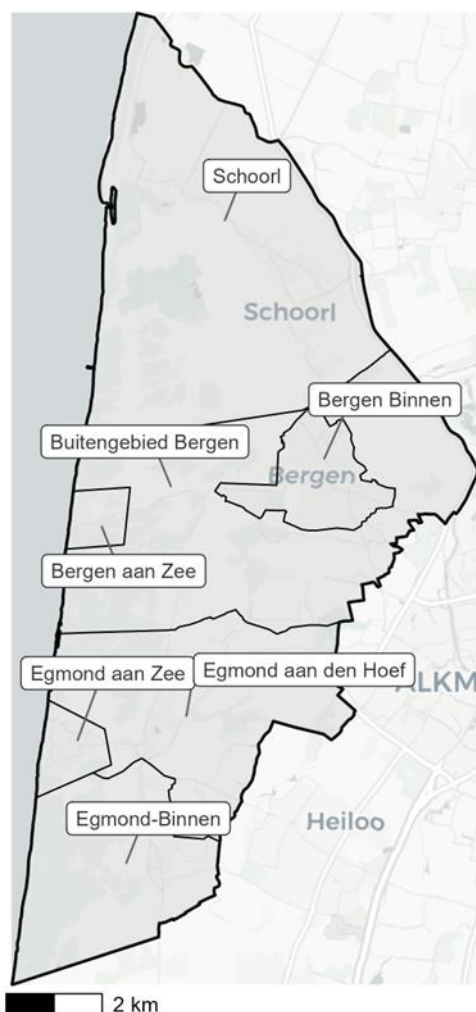
1.2 Onderzoeksmethode

De indicatoren voor het analyseren van toeristische druk zijn grotendeels gebaseerd op bestaande data, zoals het aantal toeristische overnachtingen en toeristische attracties.

De gemeente Bergen bestaat uit 7 kernen, zoals in Figuur 2 weergegeven. Het gaat om de volgende kernen: Egmond aan Zee, Bergen aan Zee, Egmond Binnen, Egmond aan den Hoef, Bergen Binnen, Schoorl (valt Groet onder) en Buitengebied Bergen. De kernen komen grotendeels overeen met de wijkenindeling van de gemeente.³

³ In dit onderzoek worden kernen en wijken worden als aanduiding voor hetzelfde schaalniveau gezien, we hanteren in dit rapport de term 'kern'.

Figuur 2: De kernen van gemeente Bergen.

Voor het in beeld brengen van de aan toeristische verhuur gerelateerde leefbaarheid hebben we een online vragenlijst uitgezet, zie voor de volledige vragenlijst [Bijlage 2 Vragenlijst](#). In eerste instantie is de vragenlijst uitgezet onder een steekproef van de huishoudens woonachtig in de gemeente Bergen. De huishoudens voor de steekproef zijn willekeurig geselecteerd. Deze huishoudens hebben een uitnodiging ontvangen middels een uitnodigingsbrief met een link naar de vragenlijst is hen gevraagd mee te werken aan het onderzoek. Om bewoners te stimuleren om de vragenlijst in te vullen, maakten zij kans om één van de twintig cadeaukaarten van €25 te winnen bij deelname.

Wij streven ernaar dat minimaal 20% van de steekproef de vragenlijst invult, zodat alle kernen goed vertegenwoordigd zijn in de resultaten. Omdat de respons in bepaalde kernen lager bleef dan de gewenste 20% is inzet gepleegd om meer mensen aan te sporen om te reageren op de vragenlijst. In aanvulling op de uitnodigingsbrief heeft de gemeente op haar sociale mediakanalen, de participatiekalender en in de nieuwsbrief van de participatiekalender over de enquête bericht. Ook stond op de lokale nieuwssite Flessenpost uit Egmond een artikel over de vragenlijst. Om de toegankelijkheid van het onderzoek te vergroten, kregen inwoners ook de mogelijkheid om een papieren vragenlijst aan te vragen. Uiteindelijk hebben 14 inwoners een ingevulde vragenlijst naar ons opgestuurd.

In het onderzoek zijn 667 inwoners meegenomen. De uitkomsten van 302 respondenten zijn niet meegenomen, omdat zij minder dan 75% van de vragen beantwoord hadden.

Het invullen van antwoorden op alle vragen was in dit onderzoek niet verplicht, zodat respondenten vragen konden overslaan als ze daar niet uitkwamen. Hierdoor is niet iedere vraag door een gelijk aantal respondenten beantwoord. Voor elke vraag wordt daarom in het bijschrift van het figuur weergegeven hoeveel respondenten (N) deze hebben beantwoord.

In Tabel 1 is de respons per kern weergegeven. **De gewenste respons per kern is gehaald in de kernen Egmond aan Zee, Bergen aan Zee, Bergen Binnen en Schoorl.** In het buitengebied Bergen, Egmond Binnen en Egmond aan den Hoef is het gewenste aantal respondenten niet bereikt. Vooral in Egmond Binnen is de respons laag, waardoor de bewoners van deze kernen mogelijk minder goed worden gerepresenteerd dan gewenst. Niettemin levert de enquête ook voor deze kern relevante inzichten op.

Tabel 1: Respons vragenlijst per kern. Bron: RIGO.

Kern	Aantal uitgenodigde huishoudens	Respons	
		Aantal	Percentage
Egmond aan Zee	500	125	25%
Bergen aan Zee	200	92	46%
Egmond Binnen	500	63	13%
Egmond aan den Hoef	500	78	16%
Bergen Binnen	500	144	29%
Schoorl (valt Groet onder)	500	120	24%
Buitengebied Bergen	275	45	16%
Gemeente Bergen	2.975	667	22%

1.3 Leeswijzer

Het onderzoeksrapport is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk twee onderzoeken we de toeristische druk in de gemeente Bergen. Dit doen we aan de hand van een aantal indicatoren die met elkaar de toeristische druk in de gemeente Bergen weergeven.
- In hoofdstuk drie en vier gaan we in op hoe de bewoners van de gemeente Bergen de aan toerisme gerelateerde leefbaarheid in hun kern ervaren. Dit doen we aan de hand van de resultaten van de bewonersenquête.
- In hoofdstuk vijf concluderen we hoe het gesteld is met de toeristische draagkracht van de kernen van Bergen.

2 Toeristische druk

In dit hoofdstuk analyseren we de intensiteit en de dichtheid van toerisme en recreatie. Dit doen we aan de hand van verschillende indicatoren. De keuze voor deze indicatoren is deels ingegeven door de beschikbare informatie. Het aspect ‘gedrag van bezoekers’ komt aan bod in hoofdstuk drie, waarin de ervaringen van bewoners onder de loep wordt genomen.

2.1 Spreiding toeristische druk gemeente Bergen

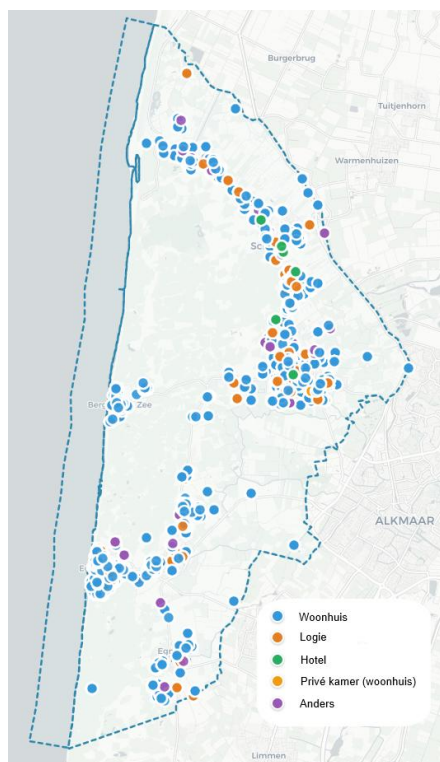
Veel van de cijfers die we in dit hoofdstuk presenteren zijn beschikbaar op het niveau van de gemeente Bergen. Binnen de gemeente is de toeristische druk echter niet evenredig verdeeld. Om de gemeentelijke cijfers te kunnen vertalen naar het niveau van de kernen gaan we in deze paragraaf kort in op de ruimtelijke spreiding van de logiesaccommodaties en van de toeristische attracties in de gemeente Bergen.

Spreiding accommodaties

Figuur 3 en Tabel 2 laten alle accommodaties in de gemeente Bergen zien die in de komende twaalf maanden minimaal één keer voor ten minste drie opeenvolgende nachten op Airbnb te huur aangeboden worden. Het minimum van drie nachten wordt gebruikt om ruis in de data te voorkomen. Het gaat om advertenties op Airbnb voor mogelijke verhueringen tussen 20 november 2025 en 19 november 2026, de peildatum is 20 november 2025.

In totaal zijn er 729 unieke accommodaties gevonden. De spreiding die we hier toelichten is op basis van advertenties uit Airbnb. Accommodaties die via andere kanalen worden aangeboden zijn in het figuur en de bijbehorende tabel niet meegenomen.

Figuur 3: Advertenties op Airbnb, peildatum november 2025. Bron Airbnb; bewerking RIGO.

Tabel 2: Soort accommodatie Airbnb advertenties, peildatum november 2025. Bron Airbnb; bewerking RIGO.

Kern	Woning	Logie	Hotel	Privé-kamer	Totaal	Percentages
Bergen Binnen	105	23	19	2	163	22%
Bergen aan Zee	45	0	2	0	47	6%
Buitengebied Bergen	20	2	0	0	24	3%
Egmond aan Zee	171	32	0	0	212	29%
Egmond-Binnen	24	3	0	0	30	4%
Egmond a/d Hoef	65	6	0	0	74	10%
Schoorl (incl. Groet)	134	17	12	1	179	25%
Totaal	564	83	33	3	729	100%

De kern met de meeste accommodaties met bijna dertig procent van alle gevonden advertenties is Egmond aan Zee, gevolgd door Schoorl (25%), Bergen Binnen (22%) en Egmond aan den Hoef (10%).

Wanneer naar de verdeling naar inwoneraantal wordt gekeken, zoals te zien in Tabel 3, is de druk het hoogste in Bergen aan Zee met meer dan 110 accommodaties per duizend inwoners. In de kernen Egmond aan Zee en het Buitengebied Bergen is dat respectievelijk 46,7 en 39,3 per 1.000 inwoners. Voor de gemeente Bergen in totaal ligt dit met 24,5 logiesaccommodaties per 1.000 inwoners een stuk lager.

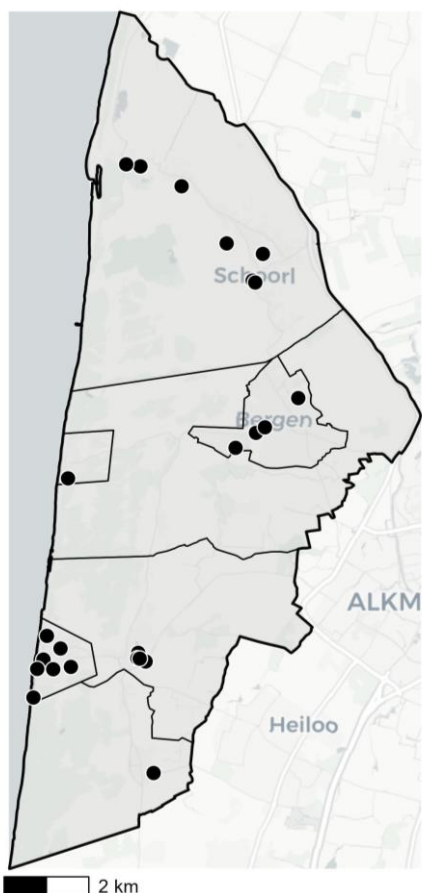
Tabel 3: Airbnb advertenties naar kern en inwonertal, peildatum november 2025. Bron Airbnb en CBS; bewerking RIGO.

Kern	Accommodaties	Inwoneraantal	Accommodaties per 1.000 inwoners
Bergen Binnen	163	11.885	13,7
Bergen aan Zee	47	420	111,9
Buitengebied Bergen	24	610	39,3
Egmond aan Zee	212	4.535	46,7
Egmond-Binnen	30	2.680	11,2
Egmond aan den Hoef	74	3.395	21,8
Schoorl (incl. Groet)	179	6.200	28,9
Totaal	729	29.725	24,5

Spreiding toeristische bezienswaardigheden

We kunnen twee soorten attracties in de gemeente Bergen onderscheiden: attracties met een specifiek adres en attracties zonder een specifiek adres. Onder laatstgenoemde vallen bijvoorbeeld het strand, bos en het centrum van Bergen. Figuur 4 geeft de attracties met een adres weer. In totaal zijn er 26 attracties geïdentificeerd, zoals: het zeeaquarium, museum Kranenborg, minigolfbanen, het Witte kerkje Groet, de abdij en vuurtoren Speijk. In Schoorl en Egmond aan Zee is het aandeel attracties het hoogst met in beide gebieden 23 procent van het aanbod: 6 van de 26 attracties. Daarna volgen de kernen Bergen Binnen (19%) en Egmond aan de Hoef (15%). In de andere kernen is het attractie aanbod minder dan 5 procent. Uitgedrukt per 1.000 inwoners heeft Bergen aan Zee de hoogste concentratie met 7,14 attracties per inwoner. In de overige kernen is het aantal attracties met adres per duizend inwoners beperkt. Een overzicht van deze aantallen staat weergegeven in Tabel 6.

Figuur 4: Toeristische bezienswaardigheden in de gemeente Bergen 2025. Bron gemeente Bergen, bewerking RIGO.

Tabel 4: Toeristische bezienswaardigheden naar kern en inwonertal. Bron AirBnb en CBS, bewerking RIGO.

Kern	Attracties	Inwoneraantal	Attracties per 1.000 inwoners
Bergen Binnen	5	11.885	0,42
Bergen aan Zee	3	420	7,14
Buitengebied Bergen	1	610	1,64
Egmond aan Zee	6	4.535	1,32
Egmond-Binnen	1	2.680	0,37
Egmond aan den Hoef	4	3.395	1,18
Schoorl (incl. Groet)	6	6.200	0,97
Totaal	26	29.725	0,87

2.2 Bezoekersintensiteit

Voor het onderzoeken van bezoekersintensiteit kijken we naar het aantal overnachtingen en de bezoekersdichtheid.

Toeristische overnachtingen

De bezoekersintensiteit laten we zien door het aantal toeristische overnachtingen per 1.000 inwoners te berekenen. De aantallen staan weergegeven in Tabel 5. Tussen de kernen zijn grote verschillen zichtbaar, waarbij de minste overnachtingen per duizend inwoners in Bergen Binnen zijn (10.278 overnachtingen) en de meeste in Bergen aan Zee (334.460 overnachtingen). **Vooral in de kernen Bergen aan Zee, Egmond aan Zee en Buitengebied Bergen is de**

bezoekersintensiteit hoog te noemen. Voor Bergen aan Zee komt dit vooral omdat in vergelijking met de andere kernen, hier weinig mensen wonen. In vergelijking: de gemeente Amsterdam kent 24.500 overnachtingen per 1.000 inwoners (2024)⁴. In aantallen vinden de meeste overnachtingen overigens plaats in Egmond aan Zee.

Tabel 5: Toeristische overnachtingen naar kern en inwonertal, 2024. Bron: gemeente Bergen en CBS, bewerking RIGO.

Kern	Accommodaties	Inwoners	Aantal overnachtingen	Aantal overnachtingen per 1.000 inwoners
Egmond aan Zee	495	4.590	712.180	155.159
Bergen aan Zee	89	335	112.044	334.460
Egmond Binnen	23	2.700	58.675	21.731
Egmond aan den Hoef	160	3.430	94.889	27.664
Bergen Binnen	228	12.035	123.694	10.278
Schoorl (incl. Groet)	308	6.220	409.817	65.887
Buitengebied Bergen	29	625	67.452	107.923
Gemeente Bergen	1.332	29.935	1.578.751	723.103

Bezoekersdichtheid

De dichtheid van het toerisme kan worden uitgedrukt in het aantal toeristen ten opzichte van het oppervlak van een bestemming. Tabel 6 geeft dit weer voor de gemeente Bergen. De bezoekersdichtheid wisselt tussen de verschillende kernen. **Hierbij heeft Egmond aan Zee een vele malen hogere dichtheid overnachtingen per hectare dan de andere kernen.** Egmond aan Zee heeft een dichtheid met 3.652 overnachtingen per hectare, gevolgd door Bergen Binnen met 865 overnachtingen per hectare, en Bergen aan Zee met 784 overnachtingen per hectare. Ter vergelijking: voor de hele gemeente Amsterdam wordt het aantal overnachtingen per hectare geschat op 1.100.⁴

Tabel 6: Toeristische overnachtingen per kern per hectare. Bron: gemeente Bergen en CBS, bewerking RIGO.

Kern	2024			
	Logies-accommodaties	Hectare (oppervlakte land)	Aantal overnachtingen	Aantal overnachtingen per Hectare
Egmond aan Zee	495	195	712.180	3.652
Bergen aan Zee	89	143	112.044	784
Egmond Binnen	23	1.278	58.675	46
Egmond aan den Hoef	160	1.704	94.889	56
Bergen Binnen	228	143	123.694	865
Schoorl (valt Groet onder)	308	3.421	409.817	120
Buitengebied Bergen	29	625	67.452	108
Gemeente Bergen	1.332	7.509	1.578.751	5.630

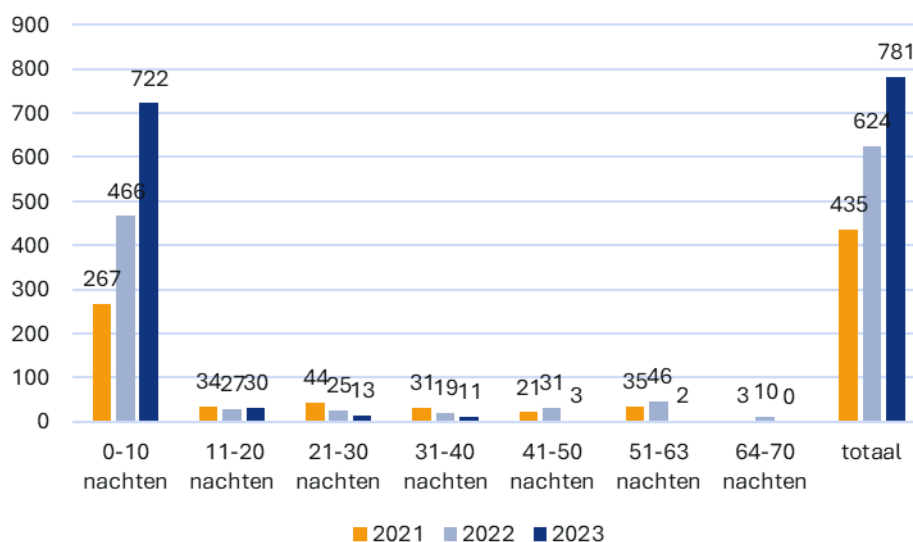
Gemelde overnachtingen

De gemeente Bergen registreert het aantal gemelde overnachtingen voor toeristische verhuur. In 2023 heeft het merendeel van de logiesverstrekkers opgegeven slechts 0 tot 10 overnachtingen te hebben gehad: in totaal 722 overnachtingen. Dit beeld is vergelijkbaar met de voorgaande jaren. Er is sinds 2021 een afname van het aantal gemelde overnachtingen langer dan tien nachten. In totaal geldt wel een toename van het aantal gemelde

⁴ Toerisme in cijfers | Website Onderzoek en Statistiek

overnachtingen in de gehele gemeente. De informatie over het aantal overnachtingen op kernniveau is niet bekend.

Figuur 5: Aantal overnachtingen 2021 - 2023. Bron: gemeente Bergen, bewerking RIGO.

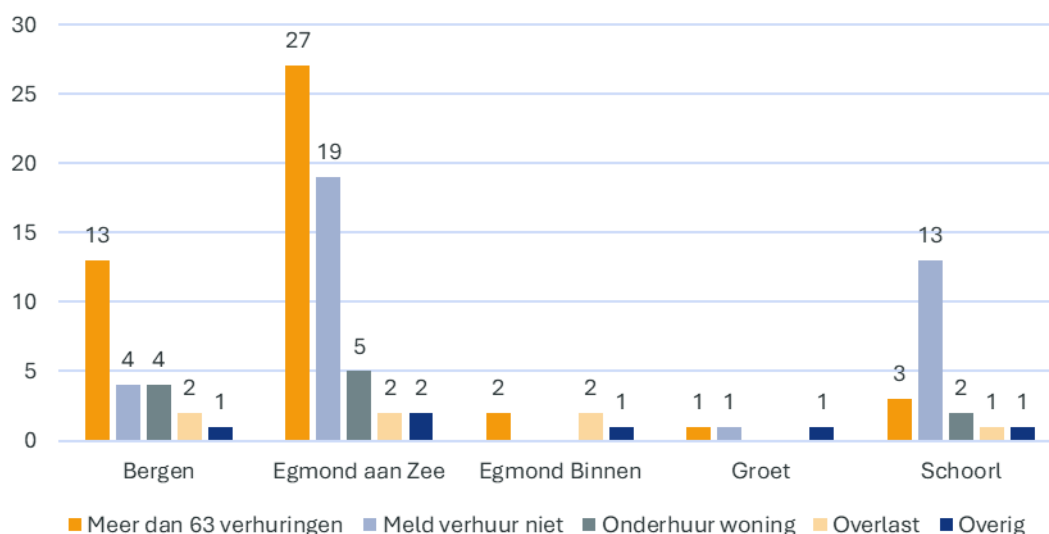
Klachten en meldingen

De gemeente Bergen heeft in haar huisvestingsverordening regels opgenomen voor het verhuren van een woning. Een bewoner mag zijn of haar woning maximaal 63 nachten per jaar verhuren. Voor verhuur is een registratienummer verplicht, dat nummer moet in alle advertenties vermeld worden. Daarnaast moet elke verhuur worden gemeld vóórdat de gasten arriveren. Wanneer een bewoner zich niet volledig aan deze regels houdt, kan de gemeente een boete opleggen.

De gemeente houdt meldingen en klachten van bewoners bij. In Figuur 6 wordt hiervan een overzicht weergegeven. Het is belangrijk om bij de aantallen rekening te houden met het feit dat bewoners meerdere meldingen kunnen doen, of dat verschillende bewoners meldingen kunnen indienen over dezelfde woning. Er zijn van 2022 tot en met 2023 in totaal 107 meldingen of klachten doorgegeven door bewoners.

In Egmond aan Zee en Bergen worden de meeste meldingen geregistreerd over woningen die meer dan 63 dagen worden verhuurd. Veel meldingen over verhuur van woningen voor meer dan 63 dagen gaan vaak gepaard met klachten over overlast en verkeersoverlast. Daarnaast worden in Egmond aan zee en Schoorl ook de meeste meldingen gedaan over verhuur die niet bij de gemeente wordt vermeld.

Figuur 6: Totaal aantal meldingen en klachten van bewoners 2022 - 2023. Bron: gemeente Bergen; bewerking RIGO.

2.3 Tussenconclusie

Kijken we naar de toeristische druk in de verschillende kernen dan zijn grote verschillen waarneembaar.

- Op de peildatum 20 november 2025 werden er 729 unieke accommodaties in de gemeente Bergen aangeboden. De meeste accommodaties worden aangeboden in Egmond aan Zee (29%), gevolgd door Schoorl (25%), Bergen Binnen (22%) en Egmond aan den Hoef (10%).
- Het aantal accommodaties per duizend inwoner is het grootst in Bergen aan Zee (112), gevolgd door Egmond aan Zee (46,7) en het Buitengebied Bergen (39,3). Voor de gemeente Bergen in totaal ligt dit met 24,5 logiesaccommodaties per 1.000 inwoners een stuk lager.
- De meeste attracties zijn te vinden in Schoorl en Egmond aan Zee. Uitgedrukt per 1.000 inwoners heeft Bergen aan Zee de hoogste concentratie attracties met 7,14 attracties.
- De bezoekersintensiteit, het aantal overnachtingen per inwoner, is in Bergen aan Zee zeer hoog met 334.460 overnachtingen per inwoner.** Ook de kernen Egmond aan Zee (155.159) en Buitengebied Bergen (107.923) kennen een erg hoog aantal overnachtingen door bezoekers per duizend inwoners (bezoekersintensiteit).
- De bezoekersdichtheid is in Egmond aan Zee hoog met 3.652 overnachtingen per hectare.** Ook in Bergen Binnen (865) en Bergen aan Zee (784) is de bezoekersdichtheid aanzienlijk hoger dan de andere kernen.

3 Aan toerisme gerelateerde leefbaarheid

3.1 Wat is leefbaarheid en waarom nemen we het mee?

Naast de toeristische druk in gemeente Bergen, onderzoeken we de ervaring van de leefbaarheid onder bewoners. De bezoekersintensiteit en -dichtheid kunnen zorgen voor toeristische druk in een kern, maar dit gaat niet per definitie ten koste van de toeristische draagkracht van de kern. Wanneer bewoners een bepaalde vorm van overlast ervaren van bezoekers en volgens bewoners de leefbaarheid achteruitgaat, dan komt de toeristische draagkracht onder druk te staan.

Voor het begrip leefbaarheid hanteren we de definitie van de Leefbaarheidsmonitor. Een leefbare wijk of kern is als de woonomgeving aansluit bij de wensen en behoeften van de bewoners. De beleving van bewoners staat daarin centraal. In de leefbaarheidsmonitor worden relevante thema's onderzocht, zoals sociale cohesie, veiligheid en overlast en het voorzieningenniveau.

In deze rapportage onderzoeken we aan de hand van een enquête of de leefbaarheid onder druk staat door aan toerisme gerelateerde activiteiten, zoals toeristische verhuur. Er is daarbij zo goed als mogelijk onderscheid gemaakt tussen de gevolgen van de aanwezigheid van (dag)toeristen, en van verblijfstoeristen en toeristische verhuur. In dit onderzoek is het ons om het laatste te doen. Wanneer wij in de onderstaande paragrafen spreken over 'inwoners', bedoelen we uitsluitend de inwoners die de vragenlijst hebben ingevuld.

In de vragenlijst is ingegaan op een aantal aspecten van toerisme, zoals de aanwezigheid van toeristische voorzieningen, de veiligheidsbeleving, sociale cohesie en overlast. Veelal konden de inwoners een rapportcijfer geven voor de verschillende aspecten. Voor enkele vragen maken wij gebruik van een andere schaal. Per vraag wordt vermeld welke schaal er wordt gehanteerd. Een algemene uitleg van hoe de schalen kunnen worden geïnterpreteerd staan in **Bijlage 1 Toelichting schalen**. De gemiddelde cijfers zijn per kern in grafieken en tabellen weergegeven en beschreven.

Tenslotte is een aantal inwoners een aantal stellingen voorgelegd over toerisme. Deze stellingen hadden zowel een positief als negatief perspectief op het effect van toerisme op Bergen. In percentages is uitgedrukt hoeveel inwoners zich in deze stellingen konden vinden.

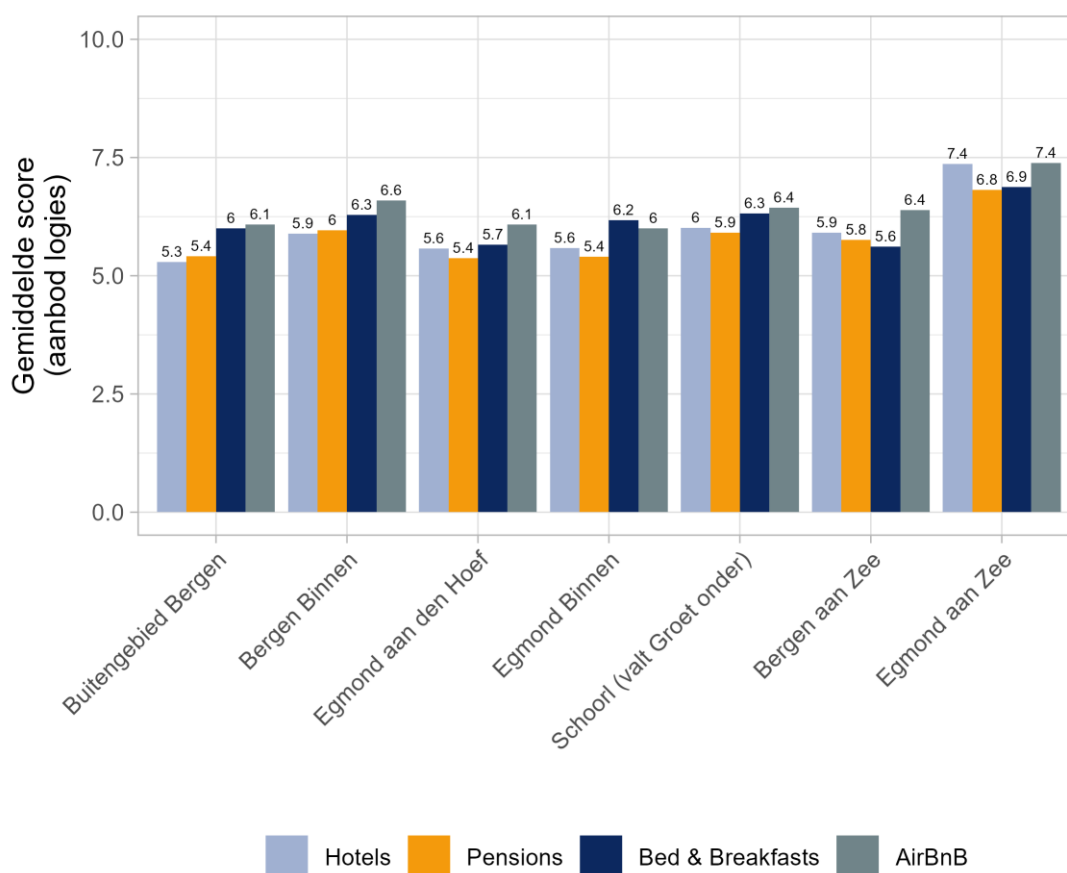
3.2 Toeristische verhuur

Inwoners zijn gevraagd naar hun mening over het aanbod van logies in hun kern. In Figuur 7 is te zien dat bij de meeste kernen de score rond de zes schommelt en nergens onder de vijf wordt gescoord. Bij een vijf is het aanbod totaal in evenwicht, bij een tien is het aanbod veel te veel.⁵

Waar de andere kernen met een cijfer rond de zes aangegeven dat aanbod iets meer dan wenselijk is, geven de inwoners uit Egmond aan Zee een duidelijk hoger cijfer. Zij vinden dat het aantal logies in hun wijk ruim meer dan wenselijk is.

⁵ Zie voor een uitgebreide toelichting van de gebruikte schalen **Bijlage 1 Toelichting schalen**.

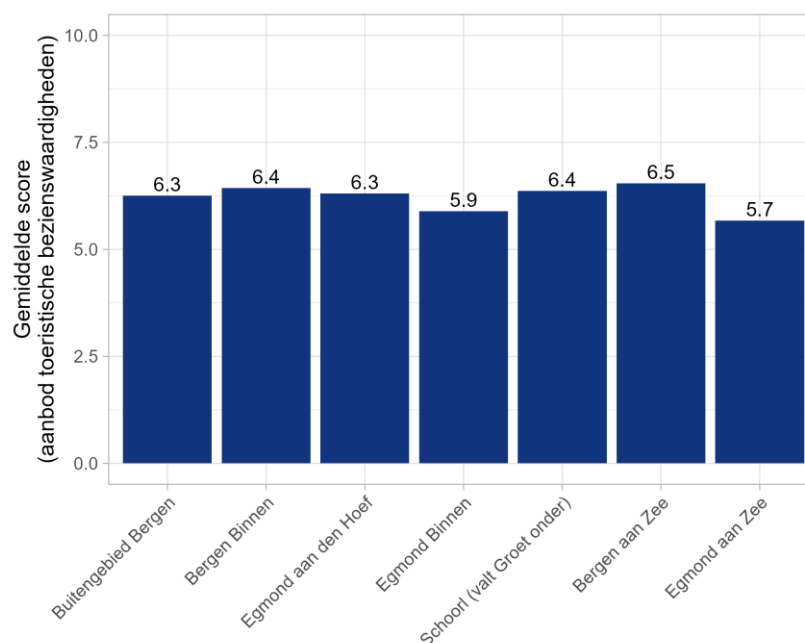
Figuur 7: Wat vindt u van het aanbod aan logies in uw kern / wijk? (Op een schaal van 1 = Veel te weinig tot 10 = Veel te veel).

3.3 Toeristische Voorzieningen

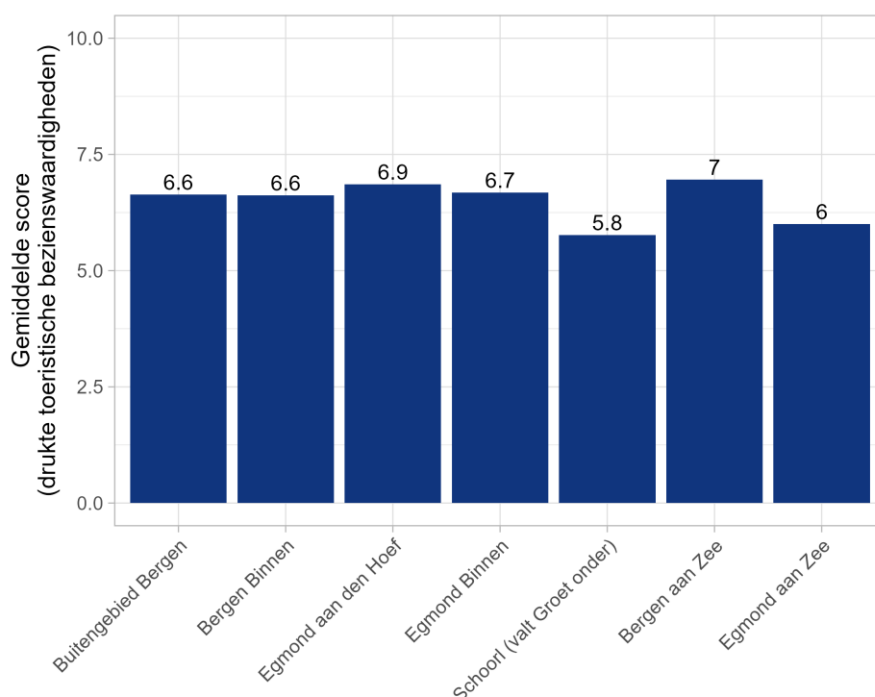
Vervolgens zijn inwoners gevraagd wat zij vinden van het aanbod van toeristische attracties in hun kern, zie voor de uitkomsten Figuur 8. Gemiddeld scoort de gemeente Bergen een 6,2, waarbij geldt dat de verschillend zeer vergelijkbare scores hebben. Alle kernen scoren tussen de 5.7 en 6.5. Aangezien een score 5 betekent dat het aanbod in evenwicht is, kunnen we dus stellen dat er licht meer toeristische bezienswaardigheden aanwezig dan gewenst. Waarbij in Egmond aan Zee en Egmond Binnen geldt dat het surplus zeer beperkt is.

Figuur 8: Wat vindt u van het aanbod aan toeristische bezienswaardigheden in uw kern / wijk? (Op een schaal van 1 = Veel te weinig tot 10 = Veel te veel). N = 468.

Wanneer we kijken naar de ervaren drukte rondom toeristische bezienswaardigheden, dan zien we dat in alle kernen en dus ook voor de gemeente als geheel de ervaren drukte als (licht) prettig wordt ervaren. Een 5 betekent dat inwoners neutraal over de ervaren drukte zijn en een 10 betekent dat de drukte als zeer prettig wordt ervaren. De inwoners van Schoorl (5,8) en Egmond aan Zee (6) meer neutraal, dan de andere inwoners. Al ervaren zij de drukte nog steeds als licht prettig. Inwoners van Bergen aan Zee ervaren de drukte als prettig. Het gemiddelde van de gemeente Bergen is een 6. De scores zijn weergegeven in Figuur 9.

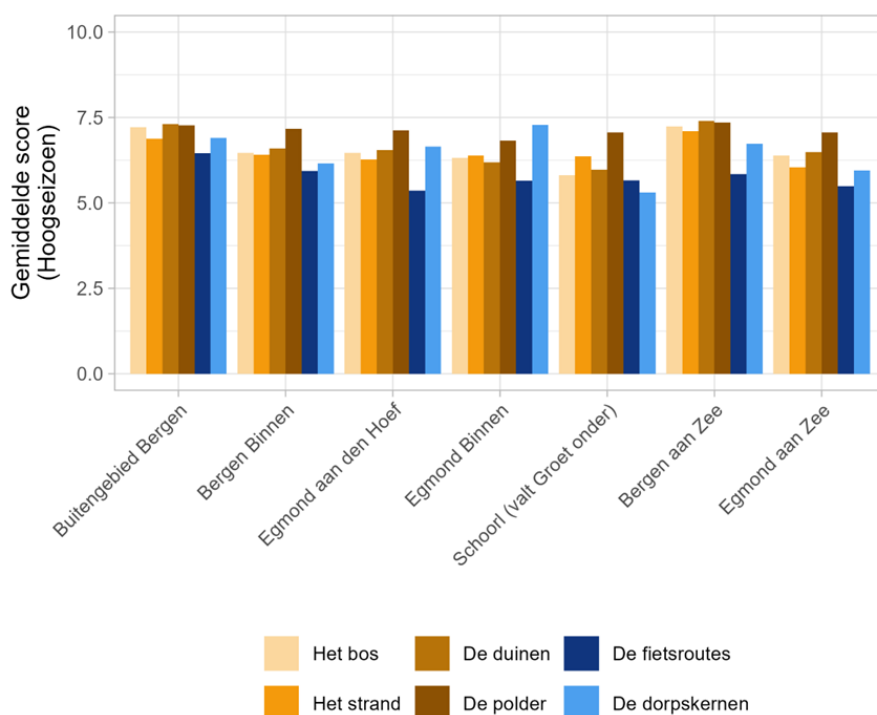
Figuur 9: Hoe ervaart u de drukte rondom toeristische bezienswaardigheden in uw kern / wijk? (Op een schaal van 1 = Zeer onprettig tot 10 = Zeer prettig). N = 485.

Vervolgens kijken we naar toeristische bezienswaardigheden zonder adres in het hoogseizoen en buiten het hoogseizoen. Inwoners hebben met een rapportcijfer op deze vragen gereageerd: een score onder de 5,5 is een onvoldoende en een hogere score is een voldoende.

We behandelen eerst de ervaren drukte in het hoogseizoen, zie voor de uitkomsten Figuur 10. Er is een onderscheid te maken tussen natuurlijke bezienswaardigheden en de bebouwde omgeving, onder het laatste vallen de dorpskernen en de fietsroutes. Zo zien we dat over het algemeen inwoners het minst tevreden zijn met de ervaren drukte op fietsroutes, zo beoordelen inwoners van Egmond aan den Hoef de drukte met een onvoldoende (5,3). In Schoorl zijn inwoners het minst tevreden met de ervaren drukte in de dorpskern, dit beoordelen zij met een onvoldoende (5,3).

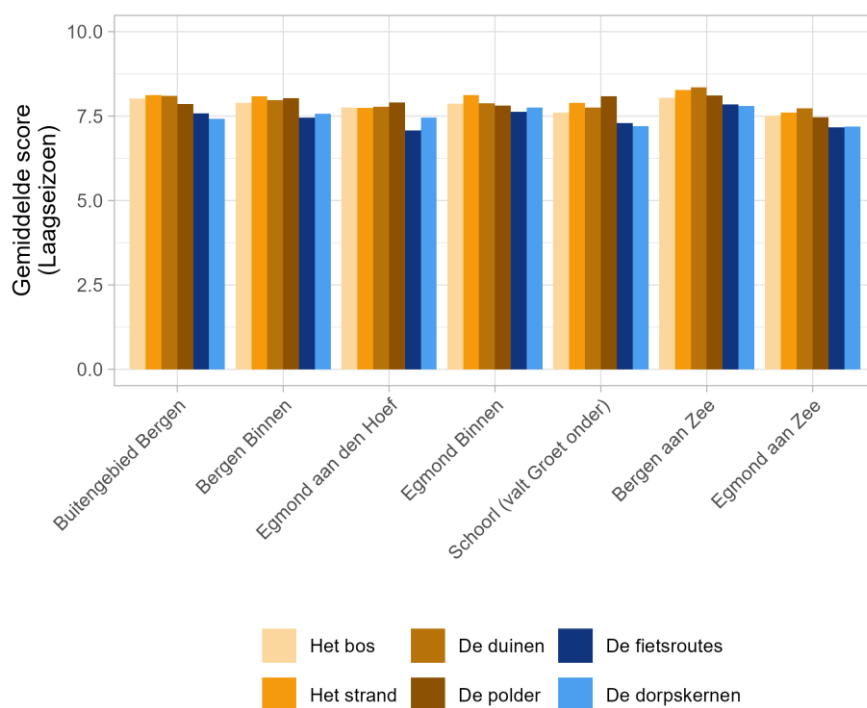
Figuur 10: Hoe ervaart u de drukte rondom de volgende toeristische bezienswaardigheden in uw kern / wijk tijdens het hoogseizoen? (Op een schaal van 1 = Zeer onprettig tot 10 = Zeer prettig).

In Figuur 11 is duidelijk te zien dat inwoners uit de kernen een stuk positiever oordelen over de drukte rondom verschillende bezienswaardigheden buiten het hoogseizoen dan in het hoogseizoen. Zo wordt in geen van de kernen, op geen van de onderdelen, lager dan een 7 gescoord. Daarnaast zijn er veel minder verschillen tussen de diverse cijfers zichtbaar, ook niet tussen natuurlijke bezienswaardigheden en de bebouwde omgeving. Hier lijkt dus zeker sprake van een toerisme-effect op de bebouwde omgeving.

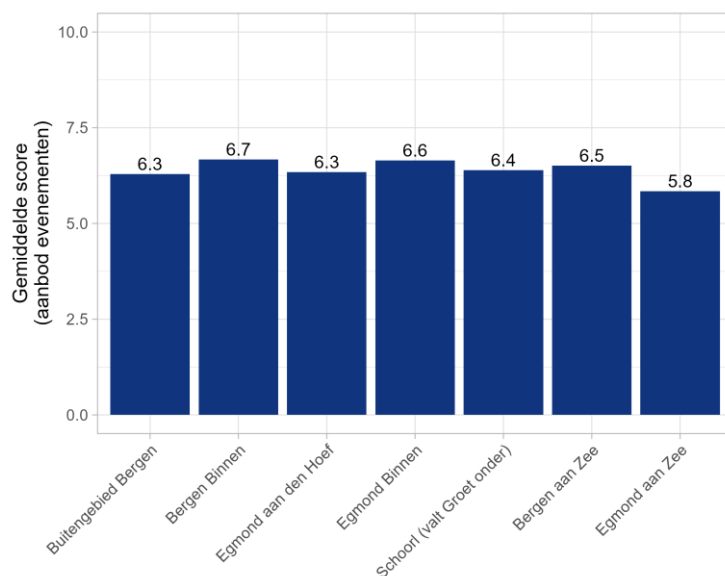
Het laagste gemiddelde tevredenheidscijfer is een 7 voor de tevredenheid over de drukte op de fietspaden in Egmond aan den Hoef. Bergen aan Zee valt positief op met hoge rapportcijfers, al zijn de verschillen in scores met het hoogseizoen niet aanzienlijk. De grootste verschillen tussen het hoog- en laagseizoen zien we in de kernen Egmond Binnen, Egmond aan den Hoef en Schoorl.

Figuur 11: Hoe ervaart u de drukte rondom de volgende toeristische bezienswaardigheden in uw kern / wijk buiten het hoogseizoen? (Op een schaal van 1 = Zeer onprettig tot 10 = Zeer prettig).

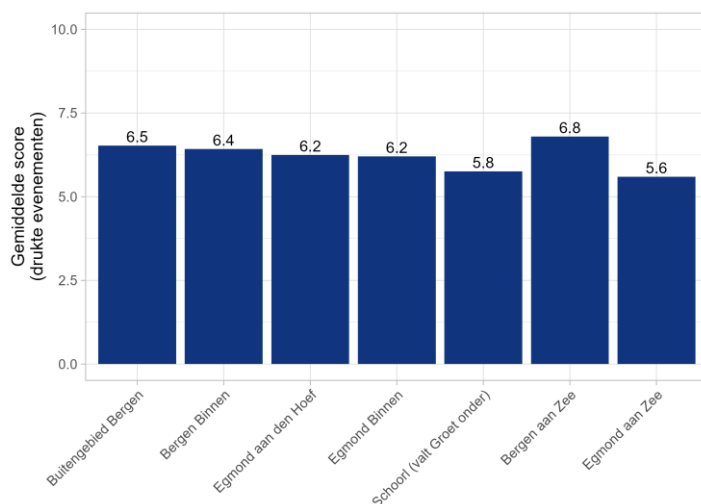
In de gemeente Bergen worden ieder jaar evenementen gehouden, zoals de Kunst10daagse en muziekfestival Bergen Live, deze evenementen vinden plaats op specifieke momenten. Gevraagd is hoe inwoners van verschillende kernen het aanbod van evenementen in de hele gemeente ervaren. Figuur 12 geeft de resultaten weer. Een cijfer 5 betekent dat inwoners het aanbod als in balans ervaren. We zien dat inwoners van alle kernen het aanbod als (licht) te veel ervaren. Het gemiddelde van de gehele gemeente is een 6,4. Inwoners uit Egmond aan Zee vinden dat het aanbod evenementen in de gemeente het meest in balans is, zij geven een 5,8. Inwoners van Bergen Binnen vinden dat aanbod het minst in balans is, met een 6,7, al is het overschot beperkt.

Figuur 12: Hoe ervaart u het aanbod aan evenementen in Bergen? (Schaal 1 = veel te weinig tot 10 = veel te veel). N = 460.

Vervolgens is aan de inwoners gevraagd hoe zij de drukte rondom deze evenementen ervaren. Voor deze vraag wordt een rapportcijfer gebruikt, waarbij score hoger dan 5,5 een voldoende betekent. In alle kernen wordt de drukte als (licht) prettig ervaren. De inwoners in Egmond aan Zee ervaren de drukte als het minst prettig, zij geven een krappe voldoende (5,6), ook inwoners uit Schoorl beoordelen de ervaren drukte rondom evenementen met een krappe voldoende (5,8). De scores liggen in de overige kernen rond de 6 of hoger. Geen enkele score komt boven de 7 uit, dus de drukte wordt niet als 'heel prettig' ervaren. Gemiddeld scoort de gemeente 6,2.

Figuur 13: Hoe ervaart u de drukte rondom evenementen in Bergen? (Schaal 1 = zeer onprettig tot 10 = zeer prettig) N = 463.

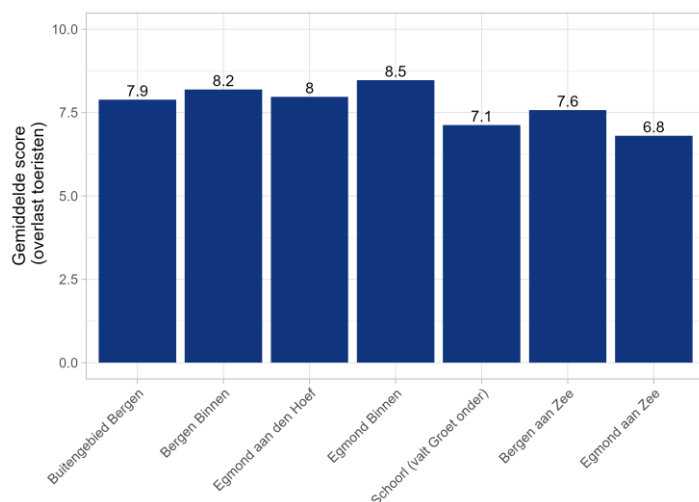

3.4 Overlast door toeristen

Een belangrijk onderdeel zijn de vragen over de mate van overlast, mede veroorzaakt door toerisme. De inwoners zijn gevraagd in hoeverre zij overlast ervaren door toeristen (zie Figuur 14), waarbij gebruik wordt gemaakt van de 'Ernstig tot niet'-schaal.

Kijken we naar de resultaten, dan zien we dat in geen van de kernen ernstige overlast wordt ervaren. Egmond aan Zee heeft met een 6,8 het laagste cijfer, gevolgd door Schoorl met een 7,1. In deze kernen wordt in beperkte mate overlast ervaren. In Egmond Binnen wordt daarentegen bijna geen overlast ervaren (8,5).

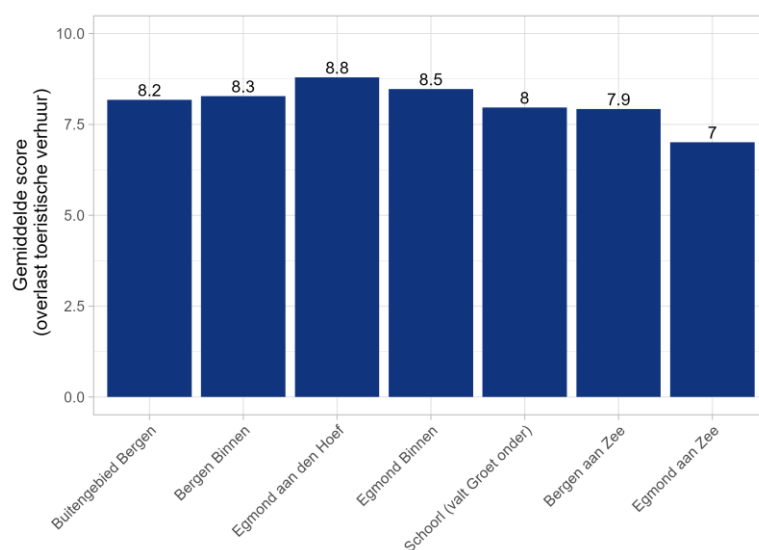
Figuur 14: In hoeverre ervaart u overlast door toeristen in uw kern / wijk (niet bureu)? (Op een schaal van 1 = Ernstige overlast tot 10 = Geen overlast). N = 667.

De inwoners zijn ook gevraagd in hoeverre zij overlast ervaren door de verhuur van woningen aan toeristen in hun directe omgeving (Figuur 15). Hier maken wij weer gebruik van een schaal waarbij 10 geen overlast aangeeft, en een 1 ernstige overlast.

De gehele gemeente scoort gemiddeld een 8,1, wat betekent dat er bijna geen overlast van verhuur van woningen wordt ervaren. Kijken we naar de verschillende kernen, dan zien we dat ook hier Egmond aan Zee de laagste score heeft, en Egmond Binnen de hoogste. In Egmond aan Zee wordt beperkte overlast ervaren (7), waar er in Egmond Binnen (8,8) bijna geen overlast door verhuur van woningen wordt ervaren.

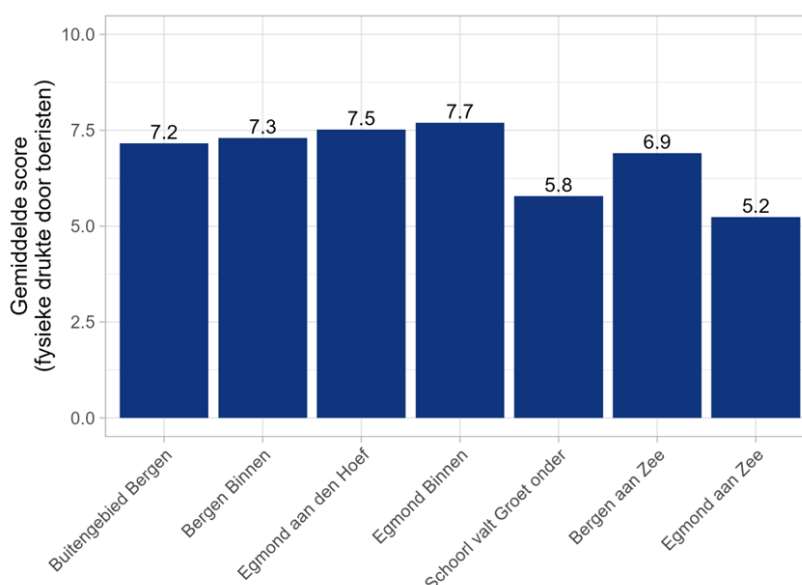
Figuur 15: In hoeverre ervaart u overlast van verhuur van woningen aan toeristen in uw directe woonomgeving (pand/ galerij/ complex/ omliggende woningen)? (Schaal van 1 = ernstige overlast tot 10 = geen overlast). N = 549.

Toeristen kunnen in de kernen een gevoel van fysieke drukte veroorzaken. Dit merken inwoners bijvoorbeeld wanneer er veel mensen op straat lopen of wanneer wegen voller zijn. In het onderzoek is aan inwoners gevraagd in hoeverre zij fysieke drukte ervaren, gemeten op een schaal van ernstige drukte tot geen drukte, zie Figuur 16.

Het gemeentelijk gemiddelde voor ervaren drukte is 6,8: in beperkte mate wordt er drukte ervaren. In de kernen Schoorl en Egmond aan Zee liggen de scores onder dit gemiddelde; de inwoners geven aan dat er een hogere mate van drukte aanwezig is. Hoewel zij geen ernstige drukte ervaren, merken zij duidelijk dat het in hun kern drukker is door toeristen. Ook in de andere kernen wordt drukte ervaren, maar beperkt.

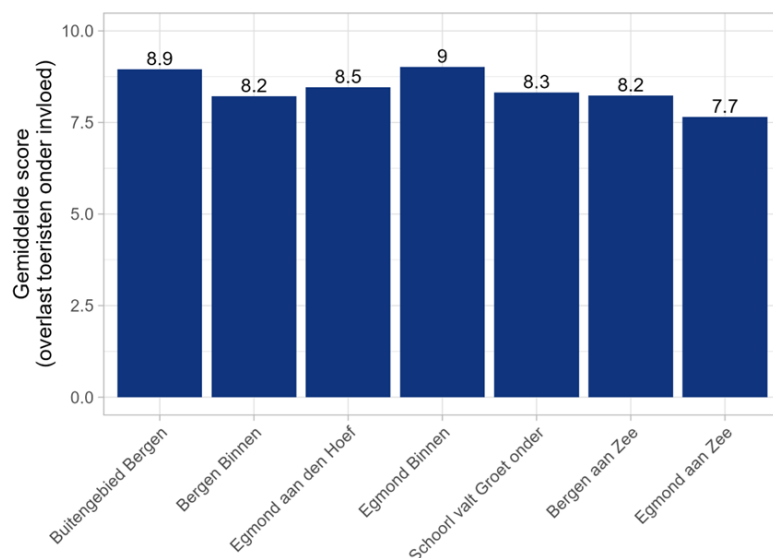
Figuur 16: In hoeverre ervaart u fysieke drukte veroorzaakt door toeristen in uw kern / wijk (niet burens)? (Op een schaal van 1 = Ernstige drukte tot 10 = Geen drukte).

Toeristen bezoeken regelmatig cafés of evenementen, waar zij soms veel alcohol of drugs gebruiken. Inwoners kunnen hierdoor overlast ervaren van toeristen die onder invloed zijn. Daarom is aan inwoners gevraagd in hoeverre zij overlast ervaren van toeristen onder invloed, gemeten op een schaal van ernstige overlast tot geen overlast, zie voor de uitkomsten, zie voor de uitkomsten Figuur 17.

Het gemeentelijk gemiddelde is een 8,4: er wordt in zeer beperkte mate overlast ervaren. Overlast van toeristen komt dus wel voor, maar niet vaak. In de kern Egmond aan Zee wordt de meeste overlast ervaren. Met een score van 7,7 duidt dit op lichte overlast van toeristen onder invloed. Mogelijk speelt het grotere aantal uitgaansgelegenheden hierbij een rol, aangezien er in Egmond aan Zee meerdere cafés en clubs aanwezig zijn. In Egmond Binnen is overlast door beschonken toeristen bijna helemaal afwezig. In de paragraaf Overlast en ongenoegens zijn de locaties waar inwoners overlast van toeristen onder invloed ervaren weergegeven.

Figuur 17: In hoeverre ervaart u overlast van toeristen onder invloed van alcohol of drugs op straat? (Op een schaal van 1 = in ernstige mate tot 10 = niet).

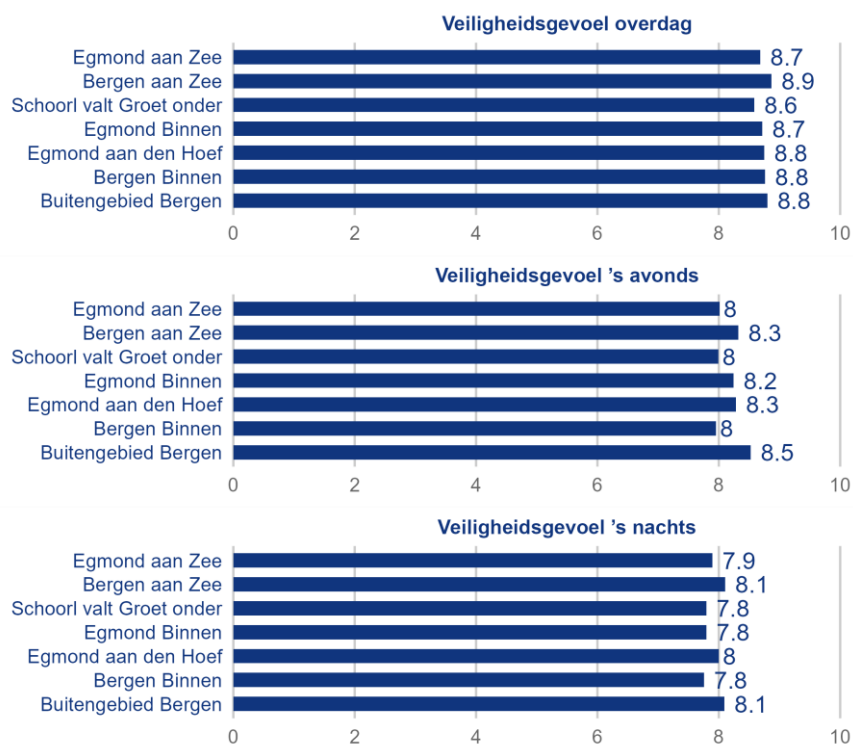

3.5 Veiligheidsbeleving

Een ander onderdeel in de vragenlijst gaat over de veiligheidsbeleving van bewoners in de zeven kernen in de gemeente Bergen. Er is in de vragen onderscheid gemaakt tussen veiligheidsgevoel overdag, 's avonds en 's nachts. In Figuur 18 is het veiligheidsgevoel in een rapportcijfer weergegeven, hierbij betekent een 10 dat inwoners zich zeer veilig voelen en een 1 dat inwoners zich zeer onveilig voelen.

Het veiligheidsgevoel is overdag het hoogst en in de nacht het laagst. Al is het zelfs dan nog zeer hoog. Inwoners geven aan dat ze zich in hun kern erg veilig voelen.

Figuur 18: Hoe veilig voelt u zich ... in uw kern/wijk (1 = zeer onveilig tot 10 = zeer veilig).

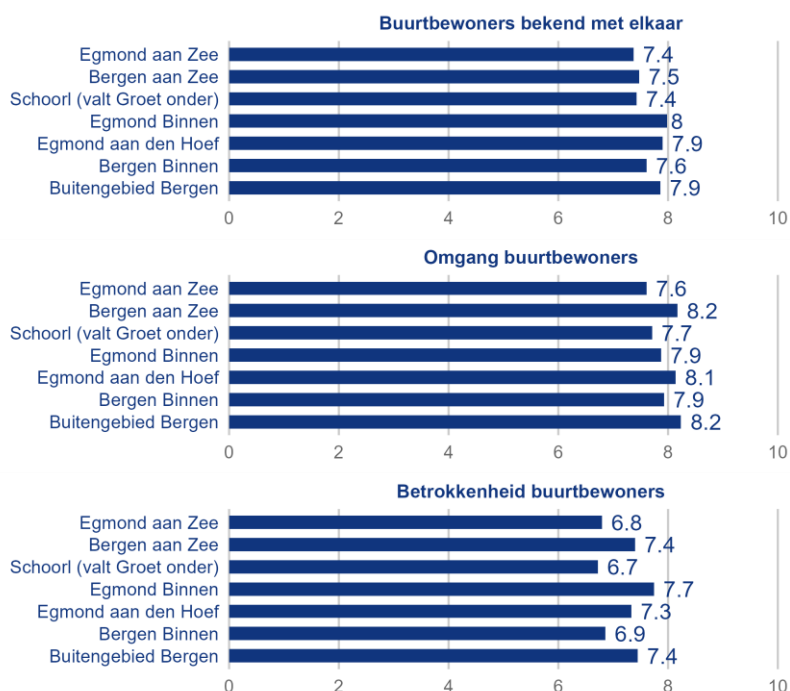
3.6 Samenleven in de kern

De bewoners is een aantal vragen gesteld over de ervaring van sociale cohesie in de kern / wijk. Er is gevraagd of bewoners in de kern bekend zijn met elkaar, of de omgang tussen bewoners prettig is en wat de ervaring is met de betrokkenheid van bewoners bij de buurt. Figuur 19 geeft de gemiddelde rapportcijfers voor deze aspecten per kern voor gemeente Bergen weer. Waarbij een 1 betekent dat inwoners de sociale cohesie als zeer negatief ervaren, bij een 10 juist als zeer positief.

Op geen van de onderdelen wordt een onvoldoende gescoord, gemiddeld genomen krijgt de sociale cohesie in alle kernen een ruim voldoende van de bevroagde inwoners. De inwoners uit Egmond aan Zee en Schoorl geven de verschillende aspecten van sociale cohesie in hun buurt de laagste score, maar ervaren de cohesie nog steeds als ruim voldoende.

Van de drie onderdelen scoort omgang met elkaar het hoogst, gemiddeld scoort de gemeente Bergen een 7,9. Op bekendheid met buurtbewoners wordt ook hoog gescoord, het gemiddelde van de gemeente is een 7,6: inwoners zijn positief over de bekendheid met elkaar. De betrokkenheid van buurtbewoners wordt in alle kernen wel een fractie minder positief beoordeeld, maar de gemiddelde cijfers zijn nog steeds (ruim) voldoende. Gemiddeld scoort de gemeente een 7,2 op de betrokkenheid van haar inwoners. Hierbij geldt wel dat de kernen Egmond aan Zee, Schoorl en Bergen Binnen zichtbaar lager scoren, onder de zeven, dan de andere kernen.

Figuur 19 De sociale cohesie van de kern / wijk (1 = zeer negatief tot 10 = zeer positief)

3.7 Overlast verkeer

Er is ingezoomd op de ervaring van overlast door verkeer. Er wordt onderscheid gemaakt tussen overlast door verkeersdrukke, onveilig rijgedrag, verkeerd parkeren, gebrek aan parkeergelegenheid, verkeerslawaaai en rondrijdende, zoekende auto's.

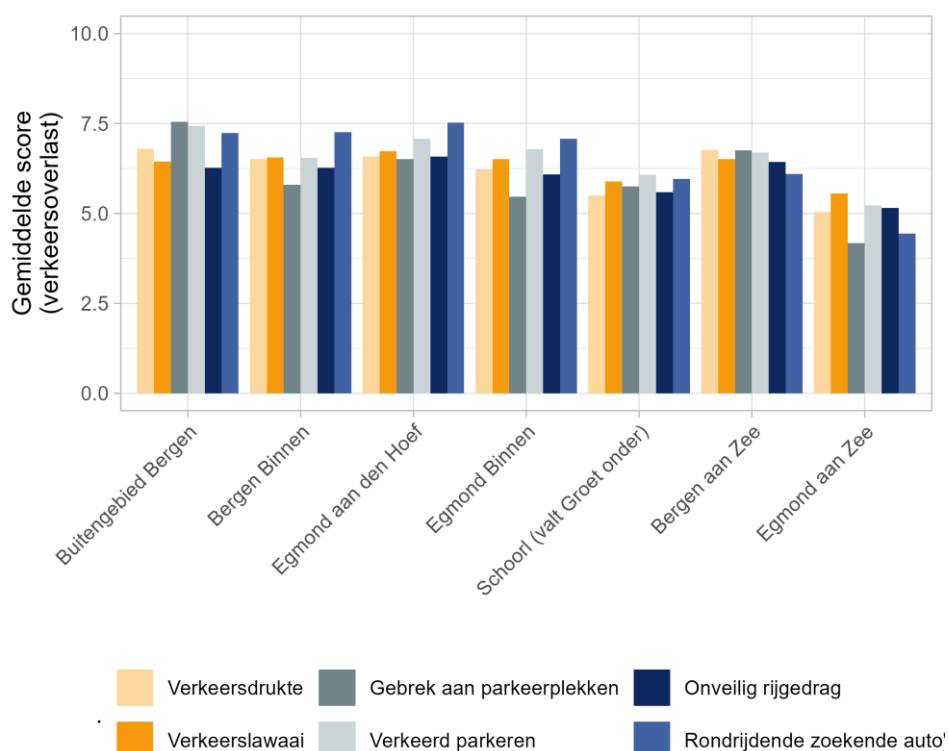
Parkeren in de gemeente Bergen

De gemeente Bergen had bij de meting in 2024 in totaal 28.759 openbare parkeerplaatsen, in deze inventarisatie zijn de parkeerplaatsen in Egmond Binnen niet meegenomen. Aanvullend zijn er 7.396 parkeervergunningen verleend. Er zijn dus 21.363 parkeerplekken die niet bezet zijn door een vergunning en dus potentieel vrij zijn voor bezoekers. Daartoe behoren niet alleen toeristen, maar ook bezoekers aan bewoners, forensen en andere bezoekers aan de gemeente.

In zijn de gemiddelde rapportcijfers voor deze onderdelen weergegeven. Voor deze vragen is er gebruik gemaakt van een schaal waarbij 1 ernstige overlast aangeeft en 10 geen overlast.

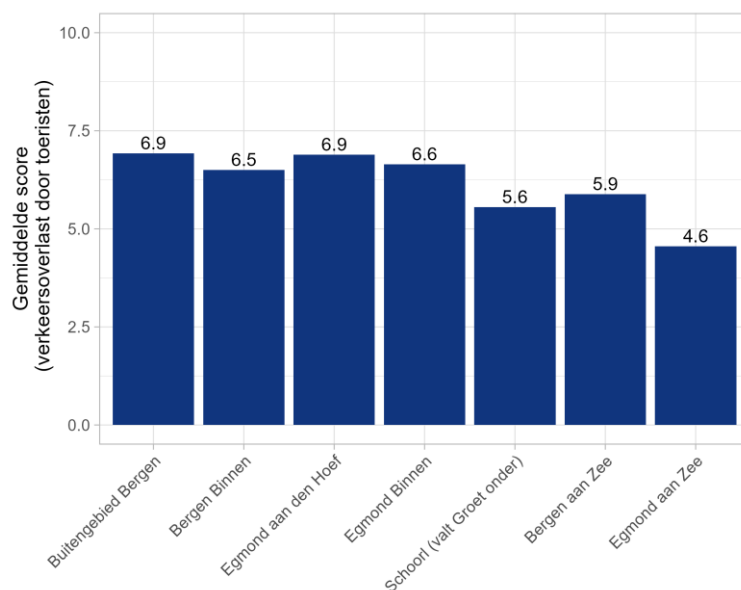
In alle kernen, behalve in Egmond aan Zee, liggen de scores voor de verschillende vormen van verkeersoverlast boven de 5 en onder de 7,5. Inwoners ervaren daar dus lichte verkeershinder. In Egmond aan Zee ervaren inwoners in vergelijking met de andere kernen de meeste overlast. Daar liggen de scores rond de 5 voor alle vormen van verkeersoverlast, waarbij vooral het gebrek aan parkeerplekken een duidelijk probleem is, gevolgd door rondrijdende auto's op zoek naar een parkeerplaats. Ook in Schoorl wordt het verkeersoverlast hoger ervaren dan de andere kernen in de gemeente. In Egmond aan Zee zorgt vooral het tekort aan parkeerplekken voor de meeste hinder. Inwoners beoordelen dat met een 4,1: er wordt behoorlijke overlast ervaren.

Figuur 20 In hoeverre ervaart u overlast van verkeer in uw kern / wijk? (Op een schaal van 1 = Ernstige overlast tot 10 = Geen overlast)

Vervolgens is aan de inwoners gevraagd in hoeverre bezoekers verkeersoverlast veroorzaken in hun kern (zie Figuur 21). Inwoners uit Egmond aan Zee geven een score van 4,6, wat betekent dat zij duidelijke overlast ervaren van bezoekers in het verkeer. Ook inwoners van Schoorl (5,6) en Bergen aan Zee (5,9) ervaren overlast van bezoekers. In de andere kernen geven inwoners aan dat er sprake is van beperkte hinder door bezoekers. De gemiddelde score van de gemeente Bergen is een 6,1: lichte verkeershinder door bezoekers.

Figuur 21: In hoeverre wordt de overlast van verkeer in uw kern / wijk veroorzaakt door bezoekers in de kern / wijk (niet buren)? (Op een schaal van 1 = In ernstige mate tot 10 = Niet) N = 667.

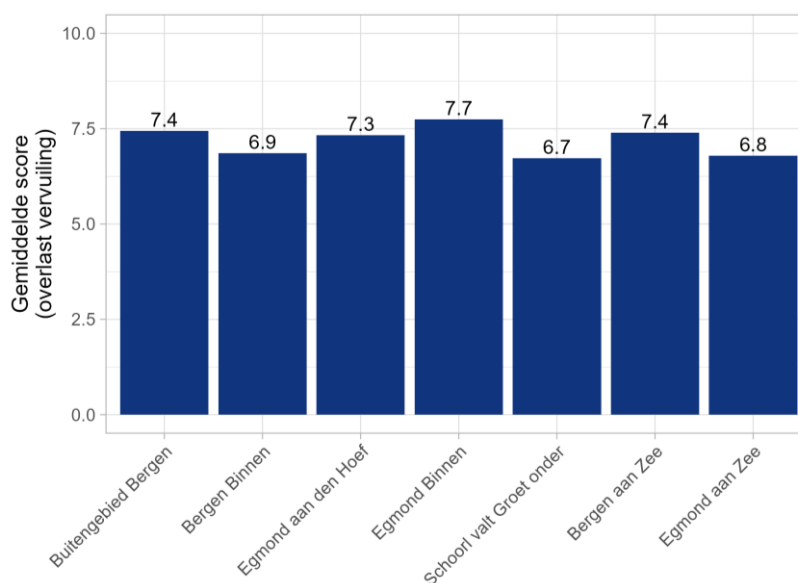
3.8 Vervuiling

De aanwezigheid van toeristen kan leiden tot extra vervuiling in de kernen, wat voor inwoners overlast veroorzaakt. In het onderzoek is inwoners gevraagd in hoeverre zij overlast ondervinden door vervuiling. Vervolgens is specifiek gevraagd in hoeverre vervuiling in de buurt door toeristen wordt veroorzaakt.

Allereerst kijken we naar de mate waarin inwoners overlast ondervinden van vervuiling in hun kern. Zij konden antwoorden op een schaal van 1 (ernstige overlast) tot 10 (geen overlast), zie voor de uitkomsten Figuur 22.

Het gemeentelijk gemiddelde bedraagt een 7,2, wat duidt op een beperkte mate van overlast. In alle kernen wordt hoogstens lichte overlast door vervuiling ervaren. In de kernen Bergen Binnen, Schoorl en Egmond aan Zee liggen de scores onder het gemeentelijk gemiddelde. In deze kernen wordt vervuiling dus in iets sterkere mate ervaren dan gemiddeld. Waar in de andere kernen beperkte mate van overlast door vuilnisoverlast wordt ervaren, is er in deze kernen sprake van 'lichte' mate van overlast door vervuiling.

Figuur 22: In welke mate ondervindt u overlast van vervuiling in uw kern / wijk? (op een schaal van 1 ernstige overlast tot 10 geen overlast).

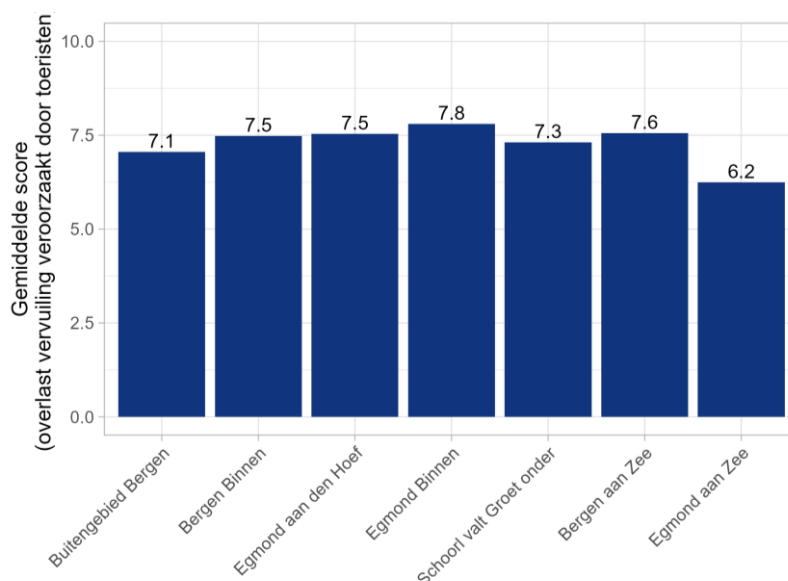

Vervuiling kan uiteraard ook worden veroorzaakt door anderen, zoals buurtbewoners. Daarom is aan inwoners gevraagd in hoeverre zij vinden dat de vervuiling in hun kern wordt veroorzaakt door toeristen. Een 1 betekent dat volgens inwoners de overlast in ernstige mate door toeristen wordt veroorzaakt, een 10 dat de vervuiling niet door bezoekers wordt veroorzaakt. De scores worden weergegeven in Figuur 23. Het gemeentelijk gemiddelde is 7,2: toeristen zijn in beperkte mate verantwoordelijk voor de vervuiling in de kernen.

De kern Egmond aan Zee scoort een 6,2, onder het gemeentelijk gemiddelde en duidelijk lager dan de andere kernen. Dit betekent dat inwoners hebben aangegeven hier te denken dat de vervuiling in zekere mate door toeristen wordt veroorzaakt. In de overige kernen liggen de scores tussen de 7,1 en 7,8. Dit wijst erop dat inwoners ook daar vinden dat toeristen bijdragen aan het ontstaan van vuilnis, maar slechts in beperkte mate.

In de volgende paragraaf wordt weergegeven op welke locaties toeristen vooral vervuiling veroorzaken.

Figuur 23: In hoeverre wordt de vervuiling in uw kern / wijk veroorzaakt door toeristen in de kern / wijk (niet burens)? (op een schaal van 1 in ernstige mate tot 10 = niet).

3.9 Overlast en ongenoegens op de kaart

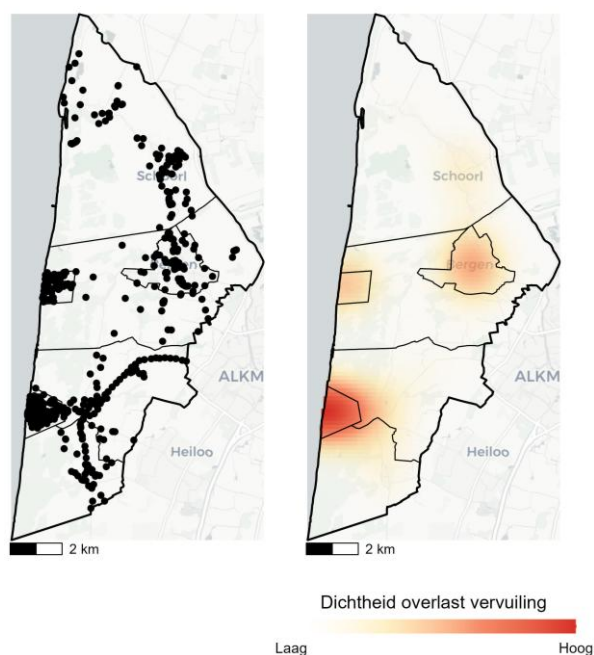
In dit onderzoek zijn vijf factoren geselecteerd om te analyseren in welke mate inwoners van de gemeente Bergen overlast ervaren. Het gaat om de volgende factoren: ervaren vervuiling, overlast door toeristen, fysieke drukte door toerisme, verkeersdrukte, en overlast door alcoholgebruik door toeristen. Voor deze vraag was in de onlinevragenlijst de mogelijkheid om op de kaart specifieke locaties aan te klikken waar de betreffende overlast ervaren werd. Een inwoner kon naar wens per factor meerdere locaties selecteren waar de overlast met name ervaren werd.

Voor iedere factor is inzichtelijk gemaakt hoeveel locaties de bevroagde inwoners in totaal hebben geplaatst. Hierbij geldt dat sommige plekken door meerdere mensen zijn aangegeven. In de gehele gemeente zijn er 1.008 plekken aangewezen voor verkeersdrukte, 714 voor fysieke drukte, 706 voor vervuiling, 393 voor overlast door toeristen en 111 voor overlast door alcohol. Voor de factor verkeersdrukte is wel de kanttekening te plaatsen dat inwoners meerdere punten op dezelfde drukte weg hebben geplaatst. Voor de andere onderwerpen geldt meer een specifieke locatie. Dit zou een reden kunnen zijn dat het aantal geselecteerde plekken voor de factor verkeersdrukte hoger is.

Figuur 24 brengt de aangewezen punten met betrekking tot vervuiling in kaart. In de linker figuur worden de daadwerkelijke meldingspunten weergegeven, terwijl de rechter figuur de dichtheid van deze punten toont op basis van een dichtheidsanalyse. Gebieden met een hoge puntdichtheid, waar veel meldingen voorkomen binnen een relatief kleine afstand, kleuren rood.⁶ Uit de figuur blijkt dat met name Egmond aan Zee een hoge concentratie vervuilmeldingen bevat.

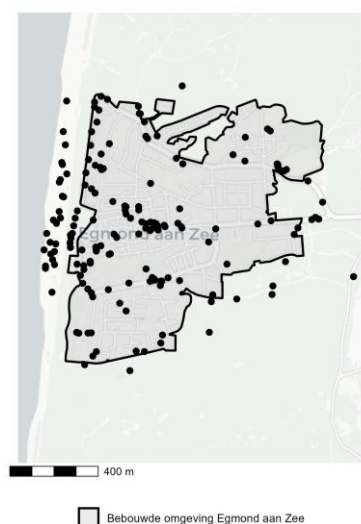
⁶ Punten kunnen overlappen waardoor niet altijd inzichtelijk is hoeveel punten daadwerkelijk aangemerkt zijn. De dichtheidsanalyse biedt hiervoor verduidelijking.

Figuur 24: Overlast vervuiling gemeente Bergen – Aangegeven locaties en dichtheid.

De situatie in Egmond aan Zee wordt verder verduidelijkt in Figuur 25, waar de specifieke overlastpunten met betrekking tot vervuiling binnen de kern zichtbaar zijn. Opvallend is dat inwoners vooral overlast ervaren richting de kust. Dat daar veel afval wordt achtergelaten. Inwoners ondervinden op het strand vervolgens hinder van deze vervuiling. In paragraaf 3.8 lazen we dat inwoners van Egmond aan Zee in beperkte mate overlast door vervuiling ondervinden. Hoewel de totale mate van overlast in de kern als beperkt wordt ervaren, zien we wel dat inwoners hele specifieke locaties kunnen aanduiden waar wel veel overlast door vervuiling is.

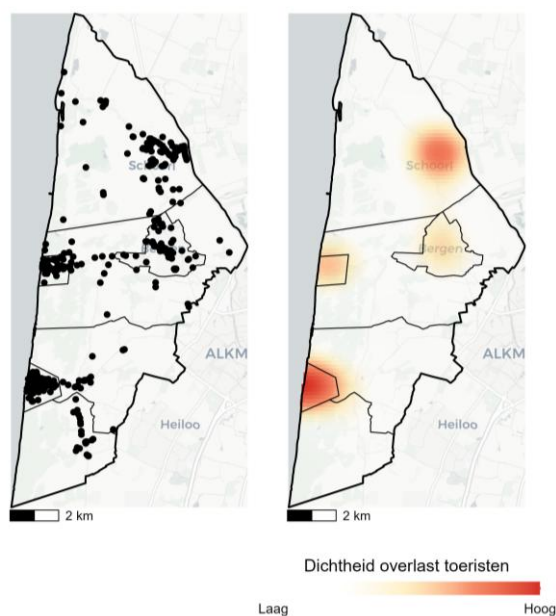
Figuur 25: Overlast vervuiling Egmond aan Zee – Aangegeven locaties.

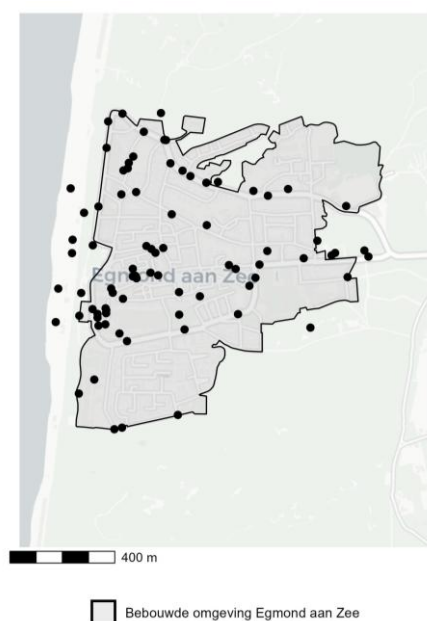
Aanvullend hebben inwoners aangegeven waar zij in de gemeente overlast ervaren door toerisme. Figuur 26 toont deze locaties links, met rechts weer de berekende dichtheid van deze punten. Hieruit blijkt dat vooral Egmond aan Zee en Schoorl een relatief hoge dichtheid aan overlastmeldingen hebben; de concentratie van toeristische overlast in deze twee kernen is groter dan in de andere kernen.

Wanneer we inzoomen op Egmond aan Zee, zoals weergegeven in Figuur 27, ontstaat een minder duidelijk ruimtelijk patroon dan bij we bij vervuiling zagen. Er is geen duidelijke concentratie van overlast bij het strand zichtbaar. In de compacte bebouwde omgeving is die ruimte beperkter, waardoor overlast daar vermoedelijk vaker wordt ervaren.

Figuur 26: Overlast toeristen gemeente Bergen – Aangegeven locaties en dichtheid.

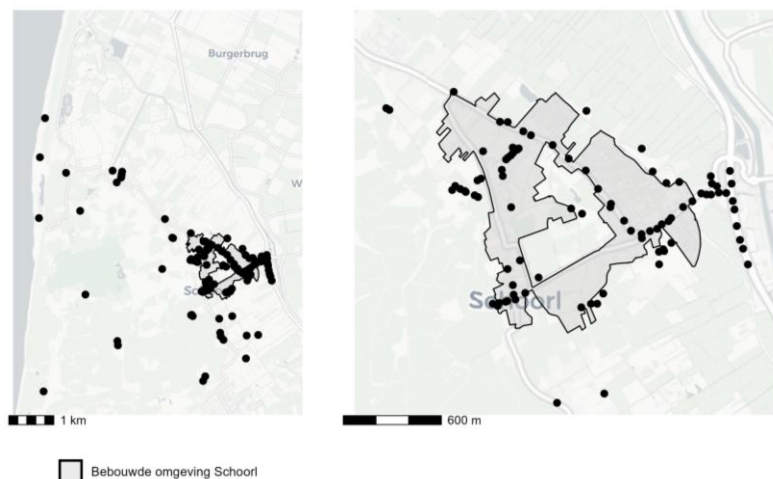
Figuur 27: Overlast toeristen Egmond aan Zee – Aangegeven locaties.

Ook in Schoorl wordt relatief veel overlast door toeristen gemeld. Figuur 28 geeft hier een nadere inblik in. De linker kaart toont het grotere gebied rond Schoorl, inclusief Groet. Overlast wordt gemeld in onder meer de Schoorlse Duinen, Camperduin, de Putten en Groet, maar de

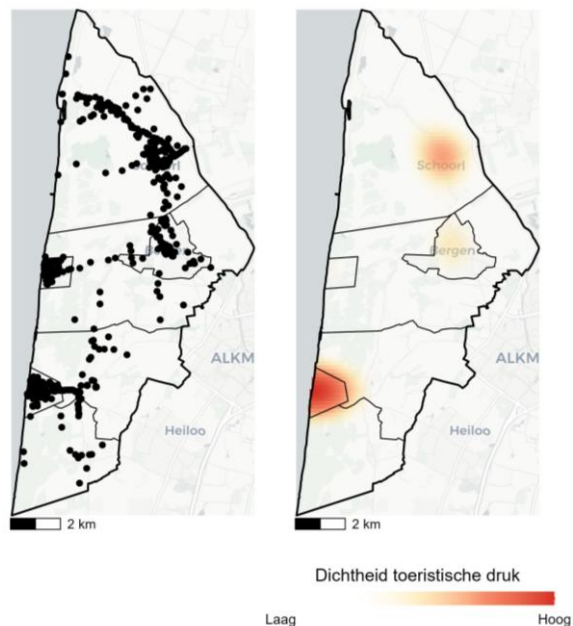
meeste meldingen komen uit de bebouwde omgeving van Schoorl. De rechter kaart zoomt daarom in op dit gebied. Hieruit blijkt onder andere dat de belangrijkste toegangswegen, waaronder de N9, De Kanaalweg, de Damweg en de Voorweg, regelmatig als overlastlocatie worden genoemd. Dit duidt erop dat inwoners vooral hinder ervaren van de drukte op de openbare weg die door het toerisme in Schoorl verder toeneemt.

Figuur 28: Overlast toeristen Schoorl – Aangegeven locaties.

Naast de overlast door toeristen hebben wij ook specifiek gevraagd naar de locaties waar de meeste toeristische druk wordt ervaren. De resultaten van deze vraag zijn weergegeven in Figuur 29. Deze figuur vertoont sterke overeenkomsten met Figuur 26, ervaren overlast door toeristen, aangezien ook hier vooral Egmond aan Zee en Schoorl opvallen. Zowel qua aantal meldingen als met de bijbehorende dichtheid. De dichtheid van toeristische drukte is in dit geval iets hoger in Egmond aan Zee dan in Schoorl.

Figuur 29: Ervaren toeristische druk gemeente Bergen – aangegeven locaties en dichtheid.

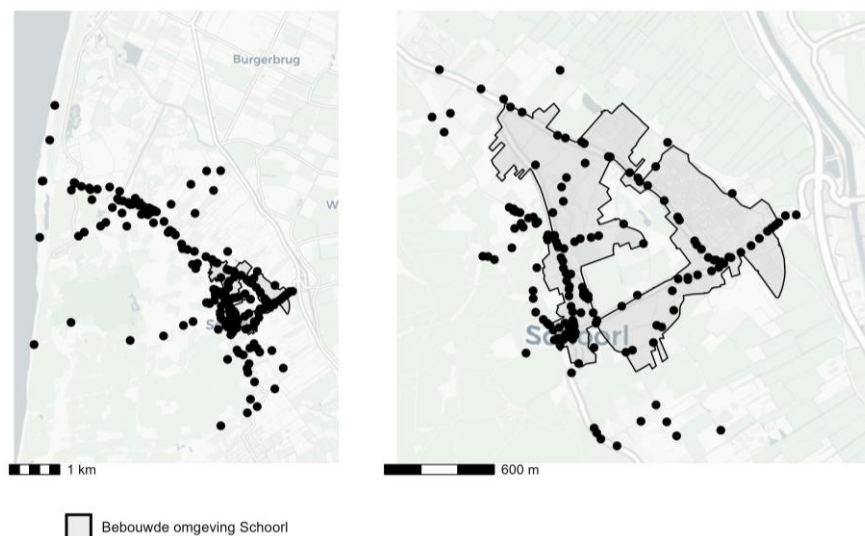

Voor Egmond aan Zee geldt dat het ruimtelijk patroon van de punten met betrekking tot toeristische druk grote overeenkomsten kent met de ervaren overlast door toeristen (Figuur 27). Daarom wordt voor deze vraag geen aparte ingezoomde kaart van Egmond aan Zee

gepresenteerd. De overeenkomst tussen de kaarten geeft aan dat inwoners toeristische druk en overlast door toerisme veelal op dezelfde locaties ervaren.

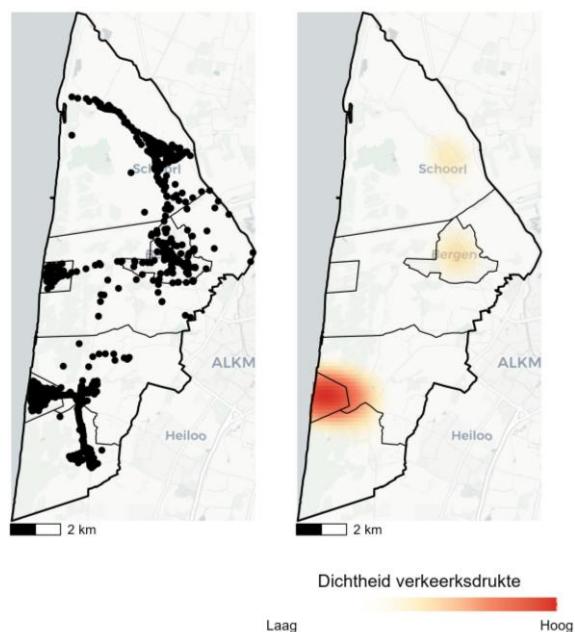
In de kern Schoorl is een ander ruimtelijk patroon zichtbaar met betrekking tot de ervaren overlast door toeristen (Figuur 28). Figuur 30 toont de door inwoners aangegeven punten in de omgeving van Schoorl en voor de woonkern. Toeristische drukte wordt niet alleen in de bebouwde omgeving van Schoorl ervaren, maar ook in de omliggende natuurgebieden, met name in de Schoorlse Duinen. Dit geeft aan dat waar in Egmond aan Zee het strand de belangrijkste trekpleister voor bezoekers is, de toeristische druk in Schoorl waarschijnlijk vooral verklaard wordt door de aantrekkingskracht van de omliggende natuur, zoals de duinen.

Figuur 30: Ervaren toeristische druk Schoorl – Aangegeven locaties.

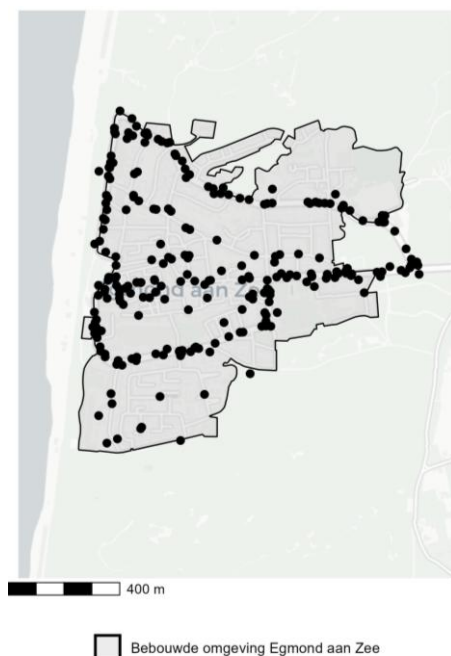
Vervolgens hebben we ook specifiek gekeken naar overlast door verkeersdruk in de gemeente Bergen. Figuur 31 toont de locaties waar verkeersdruk met name wordt ervaren, evenals de bijbehorende dichtheid. Opvallend is dat de weg naar Egmond aan Zee via Egmond Binnen regelmatig als druk wordt aangegeven. Ook de weg tussen Bergen aan Zee en Schoorl, evenals de weg van Schoorl naar Groet, wordt vaak gemarkeerd als druk. Hoewel deze patronen zichtbaar zijn in de locatiekaart, komt het in de dichtheidskaart minder duidelijk naar voren doordat de wegen verder uit elkaar liggen. Desalniettemin blijkt uit de aangegeven punten dat vooral de wegen tussen de kernen als druk worden ervaren.

Figuur 31: Overlast verkeersdrukte gemeente Bergen – Aangegeven locaties en dichtheid.

Binnen de gemeente Bergen kent weer Egmond aan Zee specifiek een hoge dichtheid aan meldingen. We zoomen specifiek in op deze kern, zie Figuur 32. Hieruit blijkt dat vooral de wegen rondom het centrum, zoals de Voorstraat, de Zeeweg, de Sportlaan en de Doctor Wiardi Beckmanlaan, evenals de Boulevard die parallel aan het strand loopt, als druk worden ervaren. Deze wegen leiden naar en vanaf het strand, wat suggereert dat het strand als toeristische trekpleister mogelijk bijdraagt aan de ervaren verkeersdrukte in de kern.

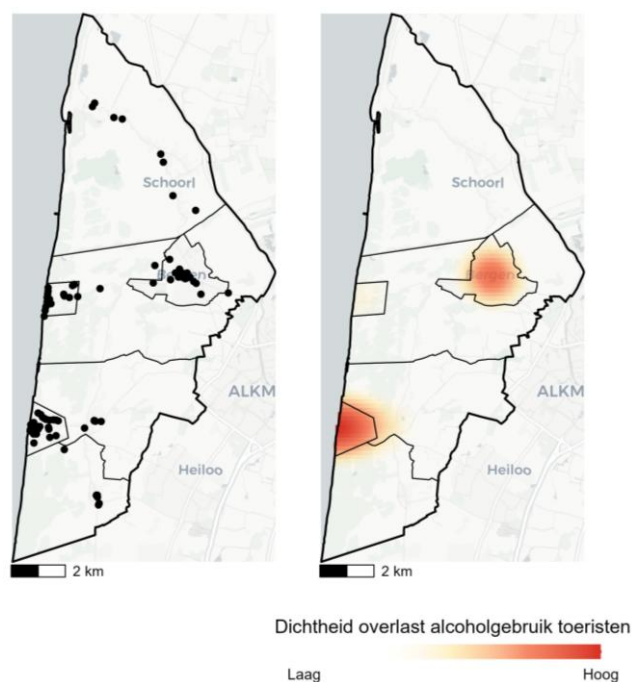
Figuur 32: Overlast verkeersdrukte Egmond aan Zee – Aangegeven locaties.

Tot slot hebben we gekeken naar de locaties waar inwoners van de gemeente Bergen overlast ervaren van dronken toeristen. Deze vraag is aanzienlijk minder vaak beantwoord dan de andere locatiegerichte vragen, namelijk slechts 111 keer. Doordat het aantal doorgegeven

punten relatief laag is, kunnen we op basis van dit onderzoek geen conclusies trekken of alcoholgebruik van toeristen tot veel overlast zorgt voor de inwoners van de gemeente Bergen. Wel blijkt uit de Figuur 33 dat de dichtheid van deze specifieke vorm van overlast vooral in Bergen Binnen en, weer, Egmond aan Zee wordt ervaren. Er is in die kernen geen duidelijk ruimtelijk patroon zichtbaar, waardoor deze kaarten niet apart worden gepresenteerd.

Figuur 33: Overlast alcohol gebruik door toeristen – Aangegeven punten en dichtheid

3.10 Tussenconclusie

- In alle kernen geven respondenten aan dat er in hun kern / wijk meer accommodaties zijn dan wenselijk. Inwoners van Egmond aan Zee geven dit het sterkst aan.
- In alle kernen geven de inwoners aan dat er iets meer toeristische bezienswaardigheden aanwezig zijn dan gewenst.
- In alle kernen ervaren inwoners de drukte rondom toeristische bezienswaardigheden als licht prettig tot prettig. Waarbij Schoorl en Egmond aan Zee wel iets minder goed scoren dan de andere kernen.
- In het hoogseizoen is de ervaren drukte in de bebouwde omgeving, de fietspaden en dorpskernen, zichtbaar groter dan natuurlijke bezienswaardigheden. Deze verschillen zijn er in het laagseizoen in veel beperktere mate, met ook een algemeen hogere beoordeling. **Vooraf in Egmond Binnen, Egmond aan den Hoef en Schoorl wordt drukte in het laag- en hoogseizoen erg verschillend ervaren.**
- In alle kernen geven inwoners aan dat er in de gemeente Bergen iets te veel evenementen georganiseerd worden. De drukte rondom deze evenementen wordt niet als uitgesproken vervelend ervaren.
- In alle kernen wordt enige vorm van overlast door toeristen ervaren. **In Egmond aan Zee en Schoorl wordt beperkte overlast ervaren, in de andere kernen wordt (veel) minder overlast ervaren.**

- **Kijken we naar overlast van verhuur van woningen aan toeristen dan is de overlast in Egmond aan Zee het grootst en in Egmond aan den Hoef en Egmond Binnen het kleinst.** In alle overige kernen is de overlast beperkt.
- In alle kernen ervaren inwoners fysieke drukte door toeristen. **In Egmond aan Zee en Schoorl ervaren inwoners aanzienlijk meer drukte door toeristen dan in de andere kernen.**
- In alle kernen ervaren inwoners enige mate van verkeershinder. **In Egmond aan Zee en Schoorl wordt de meeste verkeershinder ervaren.** Inwoners hebben in Egmond aan Zee veel last van het gebrek aan parkeerplekken en auto's die op zoek zijn naar een parkeerplaats.
- Het verkeershinder wordt in alle kernen in zekere mate veroorzaakt door bezoekers. **Inwoners uit Egmond aan Zee en Schoorl ervaren duidelijk meer verkeershinder door bezoekers dan de andere kernen.**
- Op het gebied van vervuiling is een concentratie aan de kust bij Egmond aan Zee te zien.
- Voor overlast door toeristen kennen vooral Egmond aan Zee en Schoorl relatief hoge dichtheid aan overlastmeldingen. Hierbij speelt vooral in Schoorl de overlast rondom de toegangswegen.
- In het algemeen geven inwoners van de kernen Egmond aan Zee en Schoorl het meeste aan dat zij op specifieke punten toeristische druk ervaren. In Egmond aan Zee is de ervaren verkeersdruk het grootst rondom de wegen die naar het strand leiden.
- **Al met al laat de ruimtelijke analyse zien dat overlast in de gemeente Bergen vooral wordt ervaren in de kernen Egmond aan Zee en Schoorl, waarbij de toeristische druk een belangrijke rol speelt.** In Egmond aan Zee lijkt het strand de belangrijkste bron van drukte te zijn; hier wordt veel vervuiling gemeld en is de verkeersdruk richting het strand hoog. In Schoorl bevindt de druk zich voornamelijk in de bebouwde omgeving en is de overlast vooral merkbaar op de wegen. Deze bevindingen laten zien dat overlast sterk samenhangt met de locaties waar toeristen samenkomen en dat de aard van de overlast per kern verschilt.

4 Totaaloordeel

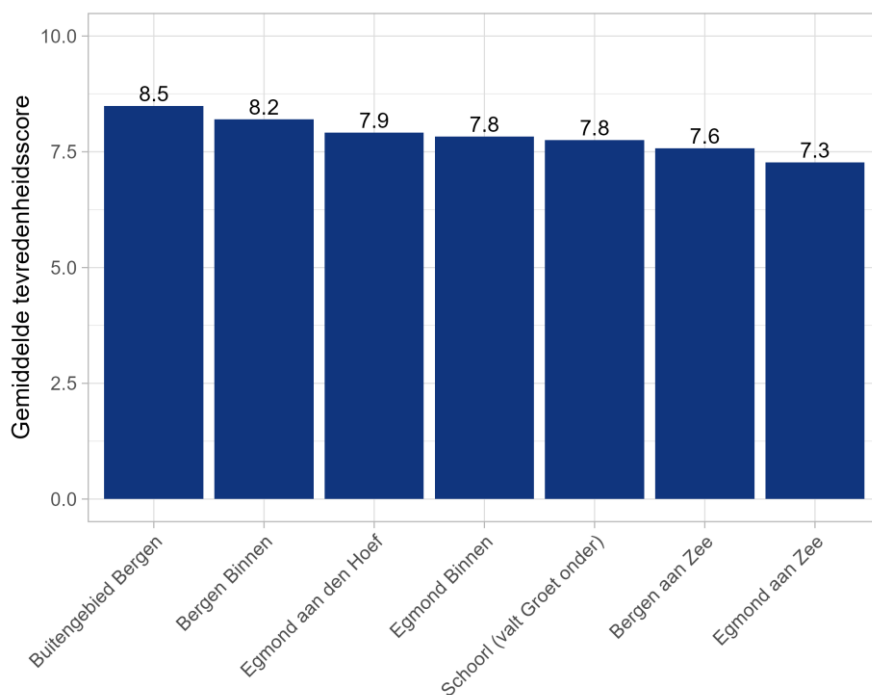
In dit hoofdstuk gaan we dieper in op de totaaloordelen die inwoners over hun kern, de winkels en horeca, ontwikkeling van hun kern, en de positieve en negatieve impact van toerisme op Bergen hebben gegeven. Deze totaalscores wegen we mee in de toeristische draagkracht.

4.1 Beoordeling kern

In de vragenlijst is aan de inwoners gevraagd om hun kern een rapportcijfer te geven. Dit geeft een algemeen beeld van de leefbaarheid in een kern. Dit resulteert in een rapportcijfer per kern.

Gemiddeld geven inwoners hun kern een 7,9, inwoners zijn tevreden over hun kern. Figuur 34 laat zien dat inwoners hun kern minstens een ruim voldoende geven, al zou dit ook als een 'goed' omschreven kunnen worden. Inwoners van Egmond aan Zee beoordelen hun kern het minst hoog met een 7,3.

Figuur 34: Hoe tevreden bent u met uw kern / wijk? (Schaal van 1 = Zeer ontevreden tot 10 = zeer tevreden). N = 629

4.2 Winkels en horeca

Het aanbod aan winkels en horeca kan een indicatie geven van de mate waarin een kern zich richt op toerisme, in plaats van op het voorzien in de dagelijkse behoeften van bewoners. Inwoners zijn daarom gevraagd wat zij vinden van het aanbod aan voorzieningen in hun kern (zie Figuur 35). Voor deze vragen is er gebruik gemaakt van een balansschaal⁷: waarbij 1 veel te weinig aangeeft, 10 veel te veel, en 5 een balans weergeeft.

In het Buitengebied Bergen en Bergen Binnen worden de verschillende voorzieningen ongeveer gelijk beoordeeld door de inwoners, terwijl in de andere kernen grote verschillen te zien zijn

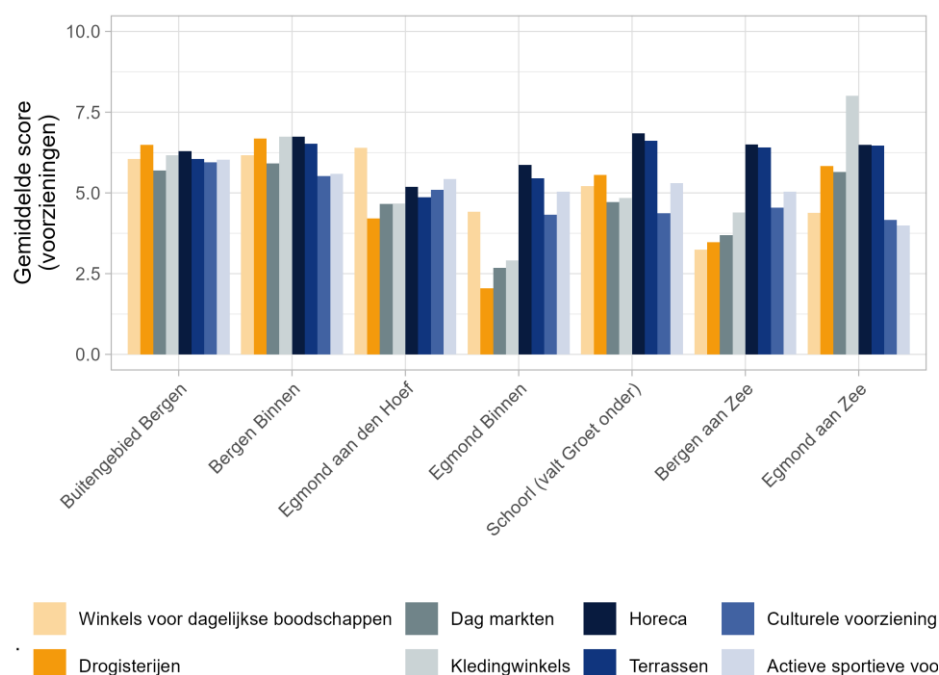
⁷ Zie voor meer informatie [Bijlage 1 Toelichting schalen](#).

tussen de verschillende voorzieningen. Dit lijkt erop dat de beschikbare winkelruimte vooral te worden benut ten behoeve van toeristen in plaats van voor voorzieningen voor inwoners.

In Egmond Binnen, Bergen aan Zee en Egmond aan Zee geven inwoners aan dat er te weinig winkels voor dagelijkse boodschappen zijn, waarbij het tekort in Bergen aan Zee als erg groot ervaren wordt. Het aanbod aan drogisterijen, (dag)markten en kledingwinkels wordt in Egmond Binnen, Bergen aan Zee en Egmond aan den Hoef als onvoldoende ervaren, waarbij voor Egmond Binnen geldt dat er sprake is van erg grote tekorten.

Aanvullend wordt in iedere kern het aanbod horeca als (licht) te veel ervaren. Een uitschieter zijn kledingwinkels in Egmond aan Zee: inwoners ervaren dat er ruim te veel kledingwinkels in de kern zijn, terwijl er te weinig dagelijkse voorzieningen beschikbaar zijn.

Figuur 35 Wat vindt u van het aanbod aan de volgende voorzieningen in uw kern / wijk? (Op een schaal van 1 = Veel te weinig tot 10 = Veel te veel)

4.3 Impact toerisme

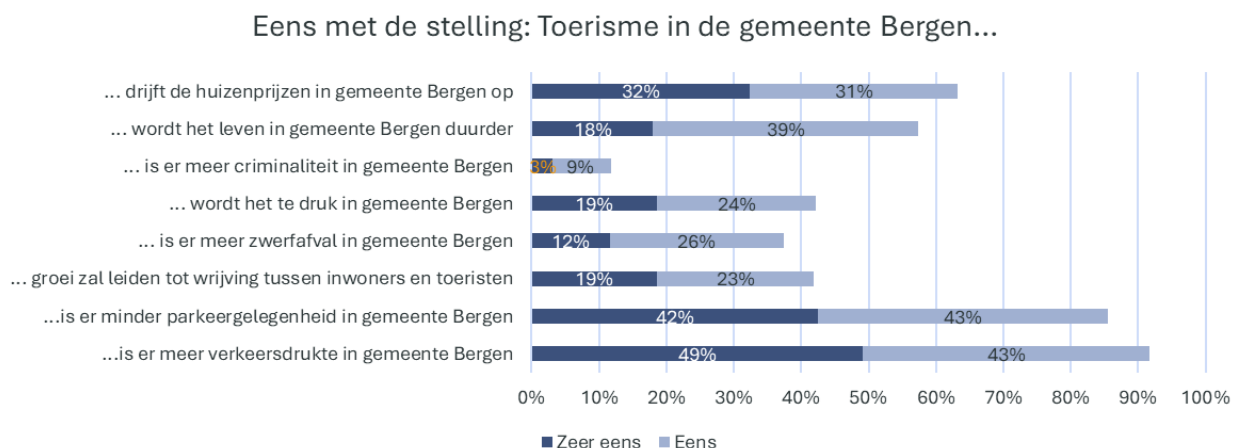
Tot slot is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het effect van toerisme op de gemeente Bergen. In Figuur 36 en Figuur 37 is weergegeven in hoeverre inwoners uit de gemeente het 'eens' of 'zeer eens' zijn met deze stellingen.

Een meerderheid van de inwoners geeft aan dat ze het eens zijn met de stellingen dat toerisme zorgt voor variatie in horeca- en winkelaanbod, de lokale economie versterkt en het inkomen en levensstandaard in de stad vergroot. Aan de andere kant is ook een zeer grote meerderheid het eens met de stellingen dat toerisme verkeersdrukke en parkeerdruk veroorzaakt. Meer dan de helft van de inwoners is het er mee eens dat toerisme de huizenprijzen opdrijft en het leven duurder maakt.

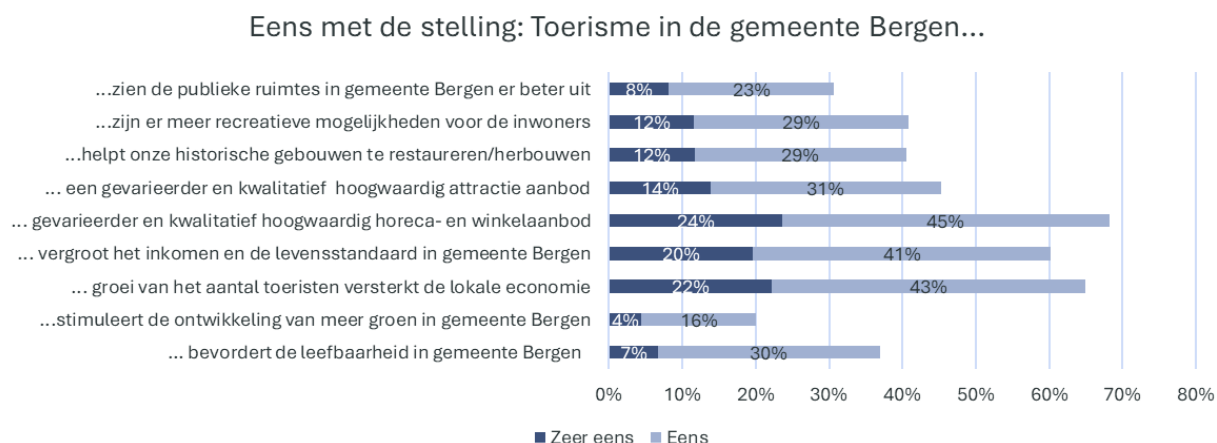
Over andere stellingen zijn inwoners meer verdeeld, zowel in positieve als negatieve zin. Inwoners geven aan het niet uitgesproken eens te zijn met de stellingen dat toerisme de ontwikkeling van meer groen stimuleert of zorgt voor meer criminaliteit.

Inwoners die hun mening hebben gegeven, lijken het over het algemeen iets vaker “zeer eens” en “eens” te zijn met de negatieve stellingen dan met de positieve stellingen over toerisme. Hoewel zij de positieve impact van toerisme ook erkennen, weegt voor hen de negatieve impact iets zwaarder in hun beoordeling van impact van toerisme op hun gemeente.

Figuur 36: Stellingen negatieve impact van toerisme op gemeente Bergen (Zeet oneens tot Zeet eens).

Figuur 37: Stellingen positieve impact van toerisme op gemeente Bergen (Zeet oneens tot Zeet eens).

4.4 Tussenconclusie

- Alle kernen kennen een lichte tot sterke algehele tevredenheid onder hun inwoners.
- In Egmond Binnen, Bergen aan Zee en Egmond aan Zee lijkt het aanbod voorzieningen minder op eigen inwoners gericht en meer op bezoekers.
- **Bijna alle inwoners vinden dat toerisme leidt tot meer drukte in het verkeer op bij het parkeren. Ook vindt een merendeel dat toerisme het leven in de gemeente duurder maakt, inclusief de woningen.** Terwijl toerisme juist niet meer groen in de gemeente bevordert of publieke ruimtes er beter uit laat zien.
- **Tegelijkertijd vindt het merendeel van de inwoners ook dat toerisme het horeca- en winkelaanbod gevarieerder en hoogwaardig maakt, de lokale economie versterkt en het inkomen en de levensstandaard in de gemeente vergroot.**
- **De meerderheid van de inwoners vindt niet dat toerisme de leefbaarheid in de gemeente bevordert.**

5 Conclusie

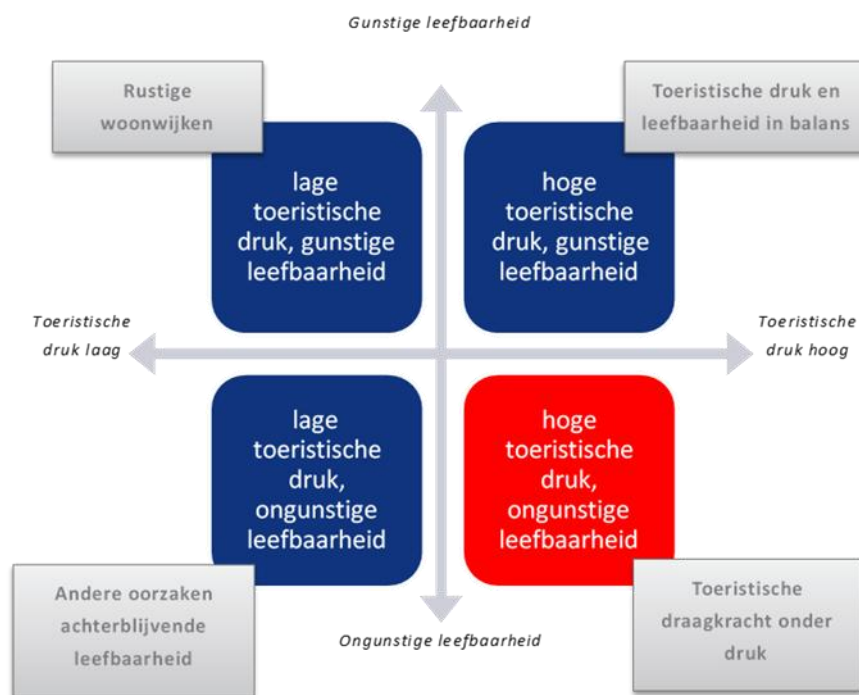
In dit hoofdstuk trekken we conclusies over de toeristische draagkracht in de gemeente Bergen en formuleren we vervolgens aanbevelingen over wat deze conclusies betekenen voor de sturing op de toeristische verhuur in de gemeente.

5.1 De toeristische draagkracht van de gemeente Bergen

In dit rapport stond de volgende onderzoeksvraag centraal: *Hoe is het gesteld met de toeristische draagkracht in de gemeente Bergen?*

Toeristische draagkracht is onderzocht aan de hand van de mate van toeristische druk en de door bewoners ervaren, aan toeristische verhuur gerelateerde, leefbaarheid in de gemeente Bergen. Deze twee begrippen fungeren als twee assen die elkaar snijden. Een hoge toeristische druk hoeft niet per definitie ten koste te gaan van toeristische draagkracht. De beleving van bewoners over de leefbaarheid speelt daarin ook een rol (zie figuur 38).

figuur 38: Model toeristische draagkracht.

Op basis van het onderzoek kunnen we stellen dat er in de gemeente Bergen sprake is van een **stevige toeristische druk**, in het bijzonder in de aan de kust gelegen kernen Egmond aan Zee, Bergen aan Zee en Schoorl. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de ruime aanwezigheid van toeristische attracties en de vele overnachtingen per 1000 inwoners.

Tegelijkertijd komt uit het onderzoek niet overal naar voren dat deze stevige toeristische druk ook leidt tot ervaren overlast die hieraan te relateren valt. In algemene zin valt op dat het ‘goed wonen’ is in de gemeente Bergen. Toch zien we op specifieke thema’s zoals parkeren en verkeer, en zeker specifiek in de kernen Egmond aan Zee en Schoorl, dat er samenhang is tussen toerisme en **leefbaarheid** in de vorm van overlast. Een aantal bevindingen wijst daarbij ook op de relatie tussen overlast en de toeristische verhuur van woningen.

Quotes inwoners Egmond aan Zee:

“Veel woningen worden hier verhuurd aan toeristen, terwijl er grote vraag is voor woonruimte voor bewoners hier”.

“Panden worden opgekocht, verhuurd, verpauperd, alleen maar toerisme, oorspronkelijke bevolking is weggekocht door investeerders en ander rijk volk. De buurt ziet er niet uit. Huurders gooiden regelmatig vuilnis op straat. De leefbaarheid is verdwenen. Het is een toeristen buurt geworden en het ziet er niet uit”.

“De toename van toerisme zorgt voor drukte overal. De supermarkten worden overspoeld en kunnen het m.i. niet bolwerken. De toeristen lopen midden op straat i.p.v. op de stoep. Fietzers overal met gevaarlijke situaties dagelijks door drukte, krapte, niveau van fietsbehendigheid verschilt ontzettend. Voornamelijk Duitsers die met hun ‘galante’ auto-rijstijl de hier geldende regels niet opvolgen en zo gevaarlijke situaties creëren. (Laten fietsers en voetgangers altijd oversteken bij rotondes waar de auto voorrang heeft, of op bv de Egmonderstraatweg t.h.v. Delverspad, levensgevaarlijk daar). De paden in de duinen worden overschreden, mensen lopen bovenop duintoppen, glijden tussen het helm naar beneden”.

Quotes inwoners Schoorl:

“Ik woon in het centrum van Schoorl en daar is het erg druk met toeristenverkeer en dagjesmensen”.

“Het was een 9, totdat het dorp ontplofte met toeristen, mountainbikers, autoverkeer”.

“Overlast van enorme verkeersdrukke op de Damweg en parkerende auto's en campers van toeristen”.

“Veel te veel toerisme en drukte daardoor. Pas op dat de gemeente geen Amsterdam wordt dat al onleefbaar is geworden”.

“Ik vind het jammer dat het winkelaanbod in Schoorl verschaalt. Ik mis de boekenwinkel, een viswinkel, een winkel met huishoudelijk aanbod (zoals Hema/Blokker). Een apotheek in het dorp. Er zijn te veel fietsverhuurders nu”.

De kern Bergen aan Zee valt op in de zin dat daar sprake lijkt te zijn van een stevige toeristische druk, terwijl tegelijkertijd de overlast die daarmee gepaard gaat minder aanwezig lijkt te zijn dan in Egmond aan Zee en Schoorl.

5.2 Aanbevelingen

Om via een huisvestingsverordening te kunnen sturen op (beperking van) toeristische verhuur, vereist de Huisvestingswet van gemeenten dat zij het algemeen maatschappelijk belang van deze sturing onderbouwen. Dit algemeen maatschappelijk belang dient gelegen te zijn in **schaarste óf leefbaarheid**. De redenering is dan dat toeristische verhuur van woningen kan leiden tot verdere schaarste van woningen, met verdringing van woningzoekenden tot gevolg, of kan leiden tot aantasting van de leefbaarheid. Met dat laatste heeft de wetgever niet zozeer de leefbaarheid in algemene zin bedoeld, maar in het bijzonder de aantasting van de openbare ruimte. Zoals parkeer- en afvaloverlast.

figuur 41 Zinsnede uit de toelichting op de Huisvestingswet 2014.

voor het behoud van de leefbaarheid van de omgeving. In aanvulling hierop maakt dit wetsvoorstel het mogelijk om ook op grond van het behoud van de leefbaarheid regels te introduceren inzake woonruimtevoorraadbeheer in den brede. Hiermee krijgen gemeenten een extra instrument in handen om ongewenste verkamering en de daarmee gepaard gaande overlast en grote druk op de openbare ruimte te voorkomen. Het wordt expliciet opgemerkt dat het begrip «leefbaarheid» in deze context enkel ziet op de effecten van woonruimtevoorraadbeheer op de leefbaarheid van de openbare ruimte. Hierbij valt te denken aan zaken als een tekort aan parkeerplekken, te veel afvalcontainers, geluids-overlast en vervuiling. Het is niet mogelijk om op grond van de bevol-

¹³ Zie pagina 35 van het evaluatierapport.

¹⁴ Kamerstukken II, 2020/21, 35 353.

kingssamenstelling of sociale kenmerken regels te stellen inzake woonruimtevoorraadbeheer.

Als we de brug slaan van de wettelijke kaders naar de onderzochte situatie in de gemeente Bergen, dan kunnen we de volgende zaken constateren:

- Uit eerder onderzoek rondom de vaststelling van de huidige huisvestingsverordening van de gemeente Bergen is al geconcludeerd dat het sociale huursegment in de gemeente als schaars aangemerkt kan worden;
- Uit onderzoek van de Stec Groep (2024) werd dit nogmaals bevestigd en bleek ook gemeentebreed het koopsegment tot een WOZ-waarde van € 450.000 schaars.
- Op grond van het voorliggende onderzoek naar toeristische draagkracht in de gemeente Bergen, kan in algemene zin geconstateerd worden dat het goed wonen is in de gemeente. Dat laat onverlet dat in enkele kernen, in het bijzonder Egmond aan Zee en Schoorl, sprake is van een concentratie van toeristische activiteit én geconstateerde en/of ervaren overlast.
- Hoewel de causaliteit tussen de toeristische activiteit en de geconstateerde en/of ervaren overlast niet onomstotelijk kan worden vastgesteld, is er zeker sprake van samenhang tussen toerisme en overlast en kan beredeneerd worden dat het (onbegrensd) toestaan van toeristische verhuur van woningen in de kernen Egmond

aan Zee, Bergen aan Zee en Schoorl zeer waarschijnlijk zal bijdragen aan verergering van de geconstateerde problematiek.

Vanuit een optiek van schaarste en leefbaarheid – de grondslag voor gemeentelijk sturen via de huisvestingsverordening – is er dus veel voor te zeggen om de betaalbare huur (sociaal) en koop (tot 470k) te reguleren. Daar bovenop ligt het voor de hand om specifiek in de kernen Egmond aan Zee en Schoorl ook de overige woningvoorraad als vergunningplichtig aan te wijzen op grond van leefbaarheid. Voor duurdere koopwoningen buiten Egmond aan Zee en Schoorl zou dat dus betekenen dat zij buiten het bereik van de huisvestingsverordening vallen: bij deze woningen spelen verdringing (i.r.t. schaarste) en overlast (i.r.t. toeristische verhuur) minder of geen rol.

Bijlage 1 Toelichting schalen

In het onderzoek maken wij in de vragenlijst gebruik van drie verschillende schalen om te bepalen hoe inwoners van Bergen een bepaalde indicator van toerisme ervaren en beoordelen, positief of negatief. Hieronder wordt de uitleg en een voorbeeld van elke schaal uitgewerkt: het rapportcijfer, de balansschaal en de 'ernstig tot niet'-schaal.

Het rapportcijfer

Het rapportcijfer is een schaal waarop inwoners hun antwoord kunnen geven. De schaal loopt van zeer negatief tot zeer positief; hoe hoger de score, hoe beter de inwoners vinden dat een bepaalde factor scoort.

Een voorbeeld voor alle opties hiervan is:

- 1 — Zeer ontevreden
- 2 — Ontevreden
- 3 — Enigszins ontevreden
- 4 — Licht ontevreden
- 5 — Neutraal / noch tevreden, noch ontevreden
- 6 — Licht tevreden
- 7 — Redelijk tevreden
- 8 — Tevreden
- 9 — Ruim tevreden
- 10 — Zeer tevreden

De balansschaal

De tweede soort schaal is een balansschaal, waarmee wordt onderzocht of er te veel of te weinig van een bepaalde factor aanwezig is in de kernen van Bergen. De schaal loopt van 1 (veel te weinig) tot 10 (veel te veel). Een hoge score aan de ene of de andere kant wordt in beide gevallen als negatief ervaren. Idealiter geven de inwoners een score van 5, wat betekent dat er sprake is van een goede balans in de gemeente.

Een voorbeeld van hoe de cijfers geïnterpreteerd kunnen worden staat hieronder:

- 1 — Veel te weinig
- 2 — Te weinig
- 3 — Eerder te weinig
- 4 — Iets te weinig
- 5 — In balans / precies goed / gewenst niveau
- 6 — Iets te veel
- 7 — Eerder te veel
- 8 — Te veel
- 9 — Sterk te veel

10 — Veel te veel

De 'Ernstig tot niet'-schaal

De derde schaal die in het verslag wordt gebruikt, is de 'ernstig tot niet'-schaal. Op deze schaal betekent 1 dat het benoemde aspect in ernstige mate aanwezig is, terwijl 10 aangeeft dat het aspect helemaal niet aanwezig is. Met andere woorden: de schaal loopt van 1 = 'in ernstige mate' tot 10 = 'niet aanwezig'.

Een voorbeeld voor de cijfers van deze schaal staat hieronder weergegeven:

1 — In ernstige mate

2 — Ernstig

3 — Tamelijk ernstig

4 — Enigszins ernstig

5 — Midden/ gemiddeld/ Niet weinig, niet veel

6 — Licht/ iets aanwezig

7 — Beperkt aanwezig

8 — Bijna niet aanwezig

9 — Bijna afwezig

10 — Niet aanwezig

Bijlage 2 Vragenlijst

Leefbaarheid in gemeente Bergen 2025

Fijn dat u mee wilt werken aan dit onderzoek naar leefbaarheid en toerisme in de gemeente Bergen.

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 15 tot 20 minuten. De resultaten van de vragenlijst worden geheel anoniem verwerkt. Alvast hartelijk bedankt voor het invullen van de vragenlijst.

Als u vragen heeft over het invullen van de vragenlijst kunt u een email sturen aan info@rigo.nl

1. UW HUISHOUDEN

1. In welke kern/wijk binnen de gemeente Bergen woont u?

- ☐ Egmond aan Zee
- ☐ Bergen aan Zee
- ☐ Egmond Binnen
- ☐ Egmond aan den Hoef
- ☐ Bergen Binnen
- ☐ Schoorl (valt Groet onder)
- ☐ Buitengebied Bergen

2. TOTAALORDEEL

2. Hoe tevreden bent u met uw kern/wijk?

Ze er	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ze er
ontevreden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	tevreden

(Optie) Licht uw antwoord toe:

3. TOERISTISCHE VOORZIENINGEN

3. Wat vindt u van het aanbod aan toeristische bezienswaardigheden in uw kern/wijk?

Denk bij toeristische bezienswaardigheden aan bijvoorbeeld museum Kranenburgh of De ruïnekerk.

Veel te weinig 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 **Veel te veel**

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

4. Hoe ervaart u de drukte rondom toeristische bezienswaardigheden in uw kern/wijk?

Denk bij toeristische bezienswaardigheden aan bijvoorbeeld museum Kranenburgh of De ruïnekerk.

Zeer onprettig 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 **Zeer prettig**

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

5. Hoe ervaart u het aanbod aan evenementen in Bergen?

Denk bij evenementen aan bijvoorbeeld de Kunst10Daagse en muziekfestival Bergen Live.

Veel te weinig 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 **Veel te veel**

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

(Optie) Licht uw antwoord op de vorige vraag toe:

6. Hoe ervaart u de drukte rondom evenementen in Bergen?

Denk bij evenementen aan bijvoorbeeld de Kunst10Daagse en muziekfestival Bergen Live.

Ze*er onprettig* 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 **Ze***er prettig*

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

7. Hoe ervaart u de drukte rondom de volgende toeristische bezienswaardigheden in uw kern/wijk tijdens het hoogseizoen ?

Denk bij hoogseizoen aan de zomervakantie of kerstvakantie en periodes zoals Pasen en Pinksteren.

	Ze <i>er onprettig</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ze <i>er prettig</i>
												Niet van toepassing
a. Het bos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. Het strand	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. De duinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. De polder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e. De fietsroutes	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f. De dorpskern	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

8. Hoe ervaart u de drukte rondom de volgende toeristische bezienswaardigheden in uw kern/wijk buiten het hoogseizoen?

	<i>Zeer onprettig</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Zeer prettig</i>
												Niet van toepassing
a. Het bos		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. Het strand		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. De duinen		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. De polder		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e. De fietsroutes		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f. De dorpskern		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

9. Wat vindt u van het aanbod aan logies in uw kern/wijk?

	<i>Veel te weinig</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Veel te veel</i>
												Niet van toepassing
a. Hotels		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. Pensions		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. Bed & breakfasts		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. AirBnb		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

10. Hoe ervaart u het aantal overnachtingen door bezoekers van logies in uw kern/wijk?

	<i>Zeer onprettig</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Zeer prettig</i>
												Niet van toepassing
a. Hotels		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. Pensions		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. Bed & breakfasts		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. AirBnb		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

11. Worden in uw straat woningen toeristisch verhuurd?

Denk aan verhuringen via AirBnb of soort gelijke platforms.

- ☐ Nee
- ☐ Soms (paar keer per jaar)
- ☐ Geregeld (meerdere nachten in de maand)
- ☐ Vaak (minimaal één nacht per week)
- ☐ Altijd (het hele jaar rond)
- ☐ Weet ik niet

(Optie) Licht uw antwoord toe:

12. Hoe ervaart u de toeristische verhuur van woningen in uw straat?

<i>Ze onprettig</i>									<i>Ze prettig</i>	Niet van toepassing
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

4. VEILIGHEIDSBELEVING

13. Hoe veilig voelt u zich overdag in uw kern/wijk?

<i>Ze onveilig</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Ze veilig</i>
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

14. Hoe veilig voelt u zich 's avonds in uw kern/wijk?

<i>Ze onveilig</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Ze veilig</i>
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

15. Hoe veilig voelt u zich 's nachts in uw kern/wijk?

<i>Ze onveilig</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Ze veilig</i>
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

(Optie) Licht uw antwoord op bovenstaande vragen toe:

5. SAMEN LEVEN IN DE KERN/WIJK

16. Zijn de mensen in uw kern/wijk bekend met elkaar?

Zeer slecht 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 *Zeer goed*

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

17. Gaan de bewoners in uw kern/wijk op een prettige manier met elkaar om?

Zeer onprettig 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 *Zeer prettig*

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

18. Wat vindt u van de betrokkenheid van bewoners bij uw kern/wijk?

Denk hierbij aan de mate waarin mensen zich willen inzetten voor de kern/wijk en of er saamhorigheid is in de kern/wijk.

Zeer onbetrokken 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 *Zeer betrokken*

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

6. OVERLAST EN ONGENOEGENS

21. In hoeverre ervaart u overlast door toeristen in de kern/wijk (niet buren)?

Denk bij overlast aan geluidsoverlast op straat, vernielingen of wildplassers.

**Ernstige
overlast**

**Geen
overlast**

Weet ik niet

1
☐

2
☐

3
☐

4
☐

5
☐

6
☐

7
☐

8
☐

9
☐

10
☐

☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

22. In hoeverre ervaart u overlast van verhuur van woningen aan toeristen in uw directe woonomgeving (pand/ galerij/ complex/ omliggende woningen)?

Denk bij overlast aan geluidsoverlast in de woning, verkeerd geplaatst huisafval of het niet kennen van de buren.

Ernstige overlast 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 **Geen overlast**

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

23. In hoeverre ervaart u fysieke drukte veroorzaakt door toeristen in uw kern/wijk (niet buren)?

Denk hierbij aan een veelheid of concentratie van mensen of voertuigen in uw kern/wijk.

**Ernstige
drukke**

**Geen
drukke**

**Weet ik
niet**

1
☐

2
☐

3
☐

4
☐

5
☐

6
☐

7
☐

8
☐

9
☐

10
☐

☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

24. In hoeverre ervaart u overlast van verkeer in uw kern/wijk?

	<i>Ernstige overlast</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Geen overlast</i> Weet ik niet
Verkeersdrukke		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verkeerslawaaï		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gebrek aan parkeerplekken		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verkeerd parkeren		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onveilig rijgedrag		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rondrijdende, zoekende auto's		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

25. In hoeverre wordt de overlast van verkeer in uw kern/wijk veroorzaakt door bezoekers in de kern/wijk (niet burenen)?

<i>In ernstige mate</i>										Niet	Weet ik niet
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

26. In hoeverre ervaart u overlast van toeristen onder invloed van alcohol of drugs op straat?

<i>In ernstige mate</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Niet</i>
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

(Optie) Licht uw antwoord toe:

7. VOORZIENINGEN

27. Wat vindt u van het aanbod aan de volgende voorzieningen in uw kern/wijk?

	<i>Veel te weinig</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Veel te veel</i> Niet van toepassing
a. Winkels voor dagelijkse boodschappen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. Drogisterijen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. (Dag)markten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. Kledingwinkels	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e. Horeca	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f. Terrassen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g. Culturele voorzieningen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
h. Actieve & sportieve voorzieningen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Optie) Licht uw antwoord toe:

8. IMPACT TOERISME

28. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens	Weet niet
Een groei van het aantal toeristen versterkt de lokale economie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toerisme vergroot het inkomen en de levensstandaard in gemeente Bergen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dankzij toerisme heeft gemeente Bergen een gevarieerder en kwalitatief hoogwaardig horeca- en winkelaanbod	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dankzij toerisme heeft gemeente Bergen een gevarieerder en kwalitatief hoogwaardig attractie aanbod	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toerisme helpt onze historische gebouwen te restaureren/herbouwen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dankzij toerisme zijn er meer recreatieve mogelijkheden voor de inwoners	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door toeristische ontwikkelingen zien de publieke ruimtes in gemeente Bergen er beter uit	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door toerisme wordt het leven in gemeente Bergen duurder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toerisme drijft de huizenprijzen in gemeente Bergen op	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Optie) Licht uw antwoord op de vorige vraag toe:

29. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	zeer oneens	oneens	neutraal	eens	zeer eens	Weet niet
Toerisme bevordert de leefbaarheid in gemeente Bergen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toerisme stimuleert de ontwikkeling van meer groen in gemeente Bergen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door toerisme is er meer verkeersdruk in gemeente Bergen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door toerisme is er minder parkeergelegenheid in gemeente Bergen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een groei van het aantal toeristen zal leiden tot wrijving tussen inwoners en toeristen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door toerisme is er meer zwerfafval in gemeente Bergen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door toerisme wordt het te druk in gemeente Bergen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door toerisme is er meer criminaliteit in gemeente Bergen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Optie) Licht uw antwoord op de vorige toe:

9. AFRONDING OORDEEL

30. Vindt u dat uw kern/wijk het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Sterk achteruit</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Sterk vooruit</i>

(Optie) Licht uw antwoord toe:

31. Vindt u dat uw kern/wijk het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan door toerisme?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Sterk achteruit</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Sterk vooruit</i>

(Optie) Licht uw antwoord toe:

32. Heeft u nog opmerkingen bij de vragenlijst?

Als u kans wilt maken op een **VVV-cadeaukaart** van 25 euro, kunt u op een externe website uw e-mailadres achterlaten. U wordt na het afsluiten van de vragenlijst automatisch doorgestuurd, of u kunt alvast op de onderstaande link klikken.

We verwijzen u naar een externe pagina zodat uw antwoorden op de vragenlijst **volledig anoniem** blijven.

De link voor de cadeaukaarten:

<https://survey.rigo.nl/index.php?r=survey/index&sid=169824&lang=nl>

Dit is het einde van de vragenlijst. Hartelijk dank voor uw medewerking!

Overlast en ongenoegens op de kaart

Aanvullend op bovenstaande vragenlijst, hadden respondenten die de vragenlijst digitaal invulden bij enkele vragen de mogelijkheid om voor verschillende vormen van overlast op de kaart aan te geven waar zij dit ervaren. Dit kon bij de vragen over: ervaren vervuiling, overlast door toeristen, fysieke drukte door toerisme, verkeersdrukte, en overlast door alcoholgebruik door toeristen.

RT&O